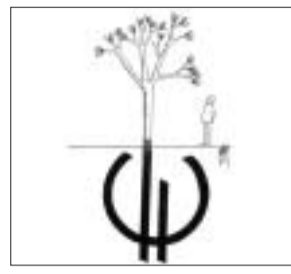

Cifra ediției

4,6
miliarde euro

Este suma alocată infrastructurii de transporturi din România, pentru perioada 2007-2013, de Uniunea Europeană, prin Fondul de Coeziune și Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Euro-mituri

Percepțiile greșite și deformate despre finanțările de la Uniunea Europeană, în special despre Fondurile Structurale și de Coeziune, sunt la ordinea zilei. De exemplu, se crede că nu te poți descurca în astfel de proiecte fără un consultant. euROpeanul încearcă să demitizeze informațiile intrate greșit în conștiința colectivă: în pagina 12.

Anul 2 • Nr. 4
12 pagini
15 - 28 octombrie
2007
Tiraj:
80.000 exemplare

euROpeanul

Fondurile europene pe înțelesul tău

Publicație bilunară editată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor

Se distribuie gratuit

BLOC NOTES

Au fost depuse primele proiecte pe POR-Axa Prioritară 2

Primele două proiecte pentru Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 2 – „Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale” au fost depuse; urmează să fie depuse în continuare alte câteva proiecte, finalizate, dar care așteaptă ultimele avize, a anunțat la începutul lunii octombrie Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor. Proiectele au fost pregătite în cadrul HG nr. 811/2006 și vizează reabilitarea drumului județean 682 (două tronsoane pe ruta Arad-Sănnicolau Mare) și a drumului județean 132 (limită județ Brașov-Vlăhița). Valoarea primului proiect, al cărui beneficiar este Consiliul Județean Timiș, se ridică la 12.699.760 de euro, în timp ce valoarea celui de-al doilea, având drept beneficiar Consiliul Județean Harghita, este de 17.201.533 euro.

Majoritatea banilor așteptați prin POR se adresează dezvoltării urbane

„Prin Programul Operațional Regional, cei mai mulți bani veniți de la Uniunea Europeană, respectiv 1,3 miliarde de euro, sunt destinați dezvoltării urbane”, a declarat ministrul dezvoltării, László Borbély, la un eveniment organizat la București cu ocazia Zilei Mondiale a Locuirii. Potrivit acestuia, ministrul de resort este deosebi interesat de dezvoltarea durabilă a orașelor, conform Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene, iar pentru București există deja „două sau trei proiecte de dezvoltare urbană integrată, care vor fi depuse în prima fază”.

Sprijin UE pentru „inverzirea” IMM-urilor

Comisia Europeană a propus, la începutul lunii octombrie, o serie de măsuri menite să ajute companiile europene în folosirea mai eficientă a energiei și resurselor. Documentul susține crearea unui program prin care să fie canalizate resurse financiare pentru rețelele de sprijinire a întreprinderilor mici și mijlocii, pentru simplificarea accesului la sisteme de management al mediului și pentru promovarea interesului față de mediu în rândul IMM-urilor. CE urmărește, astfel, să determine IMM-urile, care reprezintă 99% din totalul firmelor înregistrate în UE, să acorde o atenție sporită problemelor de mediu.

Foto: europa.eu

Cum și ce cumpăr pe banii UE

Orice decizie de a efectua o achiziție va fi urmată de parcurgerea unor proceduri complexe

Cine dorește să cumpere serviciile unui consultant sau ale unui antreprenor, ori utilaje de producție, a căror valoare depășește 10.000 de euro, trebuie să se inițieze în „tainele” achizițiilor publice. euROpeanul punctează câteva elemente esențiale care pot constitui o cheie pentru descifrarea legislației în domeniu.

Ioana Morovan

Noțiuni precum „autoritate contractantă” sau „caiet de sarcini”, necunoscute celor mai mulți dintre noi, vor intra în limbajul uzual în momentul în care vom dori să achiziționăm produse, servicii sau lucrări în cadrul unui proiect cu finanțare europeană. Tipul de

proceduri pe care trebuie fiecare să-l urmeze depinde, însă, de o serie de factori, care nu pot fi „deslușiți” decât după atenta studiere a legislației de resort. De curând, Guvernul a adoptat o ordonanță care modifică substanțial legislația în vigoare. Unele condiții au fost relaxate, dar totodată s-au înăspriț și sancțiunile. Marius Gogescu, președintele Autorității Naționale de Reglementare și Monitorizare a Achizițiilor Publice (ANRMAP) explică, în exclusivitate pentru euROpeanul, care sunt condițiile cumulative ce trebuie îndeplinite de un anumit contract, pentru a se încadra într-o procedură sau alta. Pentru contracte sub anumite praguri valorice, dacă finanțarea UE este mai mică de 50% din totalul cheltuielilor eligibile,

decizia privind procedurile care se aplică va reveni autorității de management pentru programul respectiv. Companiile care sunt implicate în contracte cu finanțare publică sunt și ele afectate de modificările legislative. ANRMAP este pe punctul să finalizeze o „listă neagră” a firmelor care nu și-au îndeplinit obligațiile. Nu în ultimul rând, în cazul depunerii unei contestații legate de o licitație publică, întreprinzătorii trebuie să fie extrem de atenți cum și când o depun, pentru a nu fi considerată abuzivă sau generatoare de prejudicii pentru autoritatea contractantă.

Pagina 3 Marius Gogescu: „Amenzile pentru încălcarea procedurilor de achiziții ajung la nivelul maxim posibil”

Cu bani europeni, împotriva discriminării

Europa luptă împotriva discriminării pe criteriul de gen. Și în România problema capătă din ce în ce mai multă atenție, iar fondurile europene susțin proiectele din această zonă.

pagina 5

Consultanță gratuită pentru cercetare

Solicitanții de fonduri structurale din zona cercetării și dezvoltării au la dispoziție un program prin care pot primi consultanță gratuită pentru scrierea de proiecte.

pagina 8

Fonduri SAPARD necheltuite

În cadrul programului Sapard, România ar putea pierde 40 de milioane de euro pe care nu-i va putea cheltui până la sfârșitul anului.

pagina 9

Intră în dialog cu redacția euROpeanul

Întrebă tot ce te preocupă despre fondurile europene, și experții cu care colaborăm îți vor răspunde.

pagina 11

Aura Răducu:

„Autoritățile trebuie să furnizeze un flux de informație clară, coerentă și transparentă”

Aura Răducu, Desk Officer în cadrul DG Regio H3 – Romania și Johan Welten, Ofițer Financiar Adjunct în cadrul reprezentanței Comisiei Europene în România au explicat pentru cititorii euROpeanului ce trebuie să învățăm din experiența Phare și care vor fi provocările fondurilor structurale.

Managementul în cadrul PHARE a învățat autoritățile române să utilizeze reguli clare și transparente pentru etapa de programare, să ducă la bun sfârșit etapele de licitații publice,

implementare, controlare și evaluare a proiectelor cu finanțare europeană. PHARE a oferit o oportunitate pentru autoritățile centrale și pentru beneficiari să acumuleze experiență în ce privește pregătirea specificațiilor tehnice, dosarele pentru licitații, cererile de finanțare, propunerile de proiecte etc. Nu în ultimul rând, aceștia au învățat cum să monitorizeze și să evalueze un anumit proiect sau program.

(continuare în pagina 11)

Angajarea femeilor în sectorul hotelier din UE-27

Femeile reprezintă 56% din totalul angajaților în sectorul hotelurilor și restaurantelor în UE-27. În noile state membre, numărul femeilor angajate în acest sector îl depășește cu mult pe cel al bărbaților, cu excepția Maltei, care ocupă ultimul loc în clasament. (Sursa: Eurostat)

Tara	Femei angajate în economie (%)	Femei angajate în hoteluri/restaurante (%)
România	46	66
Bulgaria	47	62
Cehia	43	55
Estonia	50	76
Letonia	50	95
Lituania	50	83
Polonia	45	68
Malta	32	28

Ioana Morovan

Câți bani europeni pierde România

„Nu am cheltuit niciun eurocent din fondurile structurale“ este un fel de mit legat de fondurile UE, precum cele prezentate în pagina 12 a **euROpeanului**. Am discutat despre această problemă, pe larg, în numărul 3 al publicației, unde am explicat de ce se întâmplă asta și dacă avem vreun motiv serios de îngrijorare.

„România pierde bani europeni“ este o altă propoziție, din același registru, care se regăsește adesea în discursul unor politicieni sau analiști. Altă formulă folosită, în special în mediul politic, pentru a exprima situația „dezastruoasă“ la acest capitol este: „se pierd 9 milioane de euro pe zi“.

Dacă este cât de cât clar de ce țara noastră nu a cheltuit niciun eurocent din fondurile structurale (pe scurt, pentru că Programele Operaționale au fost aprobate abia în iulie la Bruxelles, cele mai multe nu au fost lansate până în prezent, iar termenul-limită pentru alocarea fondurilor aferente este 2010), cum rămâne cu faptul că România pierde fonduri europene, mai ales 9 milioane de euro pe zi?

Să vedem ce fonduri europene ar putea fi „pierdute“ în prezent. Fondurile structurale și de coeziune ies din discuție, deoarece tocmai am explicat că Programele Operaționale sunt în curs de lansare. Pentru primul dintre acestea, Programul Operațional Regional, au fost depuse primele proiecte, iar o concluzie referitoare la absorbție poate exista abia în anul 2010. Mai rămân fondurile de preaderare (PHARE, ISPA, SAPARD) și fondurile postaderare pentru agricultură.

PHARE a fost „absorbit“ până în prezent în proporție de peste 90% (după cum arată auditul final pe componentele deja încheiate). Mai sunt câteva componente în derulare, dar nu se preconizează răsturnări spectaculoase de situație. La ISPA, situația este mai delicată, există anumite întârzieri în derularea proiectelor, dar nici aici nu s-au jucat ultimele cărți, o concluzie finală va exista abia în 2010. O probabilitate de a pierde unele fonduri se întrevede și a fost anunțată oficial pentru programul SAPARD. Este vorba de 40 de milioane de euro, ceea ce înseamnă mai puțin de 1% din totalul fondurilor de preaderare.

Mai există o amenințare cu șanse mari de concretizare: reducerea cu 25% a plăților directe la hectar, pentru 2007, în agricultură. Comisia Europeană va lua, în curând, o decizie în acest sens. Această reducere echivalează cu aproximativ 100 de milioane de euro.

În concluzie, singurele fonduri în pericol real să fie pierdute de România sunt cele 40 de milioane de euro din SAPARD și cele 100 de milioane de euro din plățile directe la hectar.

Cum rămâne cu cele 9 milioane de euro pe zi? Cifra a fost „lansată“, cu aproximativ un an în urmă, de fostul șef al Delegației Comisiei Europene, Jonathan Scheele. Se bazează pe împărțirea brută a sumei totale, de circa 30 de miliarde de euro, la numărul de zile din cei șapte ani de alocări. Calculul este corect pentru a ilustra alocarea banilor, așa cum a făcut dl Scheele. Greșit este modul în care a fost preluată ecuația: „nu am cheltuit 9 milioane de euro pe zi, deci i-am pierdut“. Vom aduce un argument. 9 milioane de euro poate însemna un proiect de infrastructură de dimensiune medie. Spre exemplu, primele două proiecte depuse pentru a primi finanțare prin Programul Operațional Regional însumează 30 de milioane de euro. Proiectele mari de infrastructură, de transporturi și de mediu depășesc 80 sau 100 de milioane de euro. Cu câteva astfel de proiecte vom putea spune că am „recuperat“ cele nouă luni ale anului 2007, când „nu am cheltuit niciun eurocent din fondurile structurale“. Asta, desigur, dacă proiectele depuse vor fi duse la bun sfârșit.

Ministrul transporturilor, Ludovic Orban, și-a exprimat săptămâna trecută îngrijorarea, legat de modul în care România va intra în calculele Bruxelles-ului în ceea ce privește Rețeaua Europeană de Transport. Mai exact, Orban este preocupat de planurile UE de extindere a rețelei sale de transport, care nu ar include și România în privința infrastructurii rutiere.

George Florea

În cadrul celei de-a treia conferințe UNPR – SME Union, dedicată transporturilor și infrastructurii, Ludovic Orban a spus că și-a exprimat această îngrijorare în întâlnirile pe care le-a avut cu comisarii europeni Danuta Hubner și Jacques Barrot. „Nu cred că România nu poate să fie pe aceste rețele. La ora actuală, România face parte din acestea doar pe maritim și fluvial. Pe rutier, România nu figurează pe niciuna dintre aceste axe. Pentru noi e important să mărim numărul de axe“, a spus Orban.

Pe de altă parte, reprezentanții Comisiei Europene amintesc faptul că România va primi 4,6 miliarde de euro până în 2013, fonduri ce urmează a fi folosite pentru a implementa proiecte în cadrul a patru axe prioritare în domeniul transporturilor.

Astfel, Zoltan Kazatsay, director adjunct în Directoratul General pentru Energie și Transport, a declarat cu aceeași ocazie că modificările în politicile de transport ale UE ar trebui să reflecte schimbările aduse de ultimele două extinderi ale Uniunii Europene. Mai mult, Kazatsay a declarat că ar trebui să se țină seama și de creșterea destul de lentă a economiei europene în comparație cu ritmul înregistrat în Asia și Statele Unite ale Americii.

În acest moment, patru dintre

Situația fondurilor pentru infrastructura rutieră

cele 30 de proiecte prioritare de infrastructură ale Uniunii Europene includ România. Primul proiect este autostrada Atena - Sofia - Budapesta, de care ar fi conectate Bucureștiul și Constanța. Cel de-al doilea este reprezentat de calea ferată Atena - Sofia - Viena, care ar deservi, de asemenea, Vama Curtici și Portul Constanța. Al treilea proiect prevede rezolvarea proble-

melor de navigabilitate ale Dunării, iar cel de-al patrulea este legat de modernizarea portului Constanța. Potrivit declarațiilor lui Zoltan Kazatsay, pentru implementarea acestor proiecte România ar urma să primească o sumă totală de 4,6 miliarde de euro. Sumele sunt alocate, până în 2013, din Fondul de Coeziune și din Fondul European pentru Dezvoltare Regională. Potrivit

calculelor făcute de analiști, cofinanțarea pentru aceste proiecte din partea României va fi de 1,1-1,2 miliarde de euro. În ceea ce privește strategia României pentru dezvoltarea infrastructurii rutiere, ministrul transporturilor, Ludovic Orban, a spus că, până în 2013, se vor finaliza autostrăzile incluse în coridoarele europene IV și IX.

NOUȚĂȚI

Fond guvernamental pentru dezvoltarea satelor

Guvernul României a decis, în ședința din 4 octombrie, înființarea Fondului pentru dezvoltarea satului românesc, fond dedicat

modernizării și creșterii confortului în spațiul rural, se arată într-un comunicat de presă. Potrivit premierului Călin Popescu-Tăriceanu, din acest fond vor fi finanțate proiecte de investiții în infrastructura rurală – drumuri de interes local, sisteme de alimentare cu apă, de canalizare și epurare, platforme de deșeururi. Potrivit lui Tăriceanu, „banii de la buget care vor intra în acest fond se vor alătura fondurilor europene“ și vor putea fi folosiți în funcție de nevoile localităților.

Discuții româno-ungare pe tema cooperării transfrontaliere

Ministrul român al dezvoltării, László Borbély, și omologul său ungar, Gordon Bajnai, s-au întâlnit pe 2 octombrie, la Budapesta,

pentru a pregăti Ședința de Guvern Comună România-Ungaria, programată să aibă loc la Sibiu, în data de 14 noiembrie. Atunci urmează să fie prezentat spre finanțare un portofoliu de proiecte identificat în cadrul Ședinței Grupului de Lucru pe proiecte cu impact strategic din cadrul Programului Operațional de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – România, 2007–2013. Cu ocazia întâlnirii de la Budapesta, au avut loc și discuții la nivel de experți pe teme precum polii urbani de creștere, reabilitarea urbană și cooperarea transfrontalieră. Tot la nivel de experți a fost discutat și planul de acțiuni pentru crearea unui sistem de certificare a societăților de construcții, care să fie compatibil între cele două țări.

Au fost stabilite criteriile de eligibilitate pentru proiectele POS-T

Comitetul de Monitorizare pentru Programul Operațional Sectorial „Transport“ (POS-T), întrunit la începutul lunii octombrie, a discutat și aprobat propriul său Regulament de organizare și funcționare, precum și criteriile de eligibilitate și selecție pentru proiectele finanțate prin acest program, criterii ce constituie o parte din prevederile Ghidului Solicitantului aferent POS-T. Programul stabilește strategia și prioritățile de dezvoltare ale României în domeniul transporturilor (aerian, feroviar, rutier și naval), beneficiind de finan-

țare din Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondul de Coeziune. La întrunire, au participat reprezentanți ai Comisiei Europene, ai Băncii Europene de Investiții, ai Ministerului Transporturilor și altor instituții din domeniul de aplicare al POS-T.

Tensiuni în jurul unui proiect de infrastructură în Brașov

Ministrul mediului și dezvoltării durabile, Attila Korodi, a intervenit, la începutul lunii octombrie, în disputele dintre părțile interesate pentru un proiect, în valoare de 111 milioane de euro, dedicat infrastructurii de apă din Brașov. Pentru a deveni eligibil, proiectul, ce va fi finanțat din Fondul de Coeziune, trebuie administrat de o asociație intercomunitară (Consiliul Local Brașov, Consiliul Județean Brașov, alte primării cu infrastructură inclusă în proiect). Inițial, echipa de negociere a convenit asupra cotelor de reprezentare în acționariatul proiectului, dar ulterior CJ Brașov nu a mai fost de acord cu cota de 42% ce îi revenea ca participație. Această situație l-a determinat pe Korodi să avertizeze că, dacă proiectul nu va fi transmis la Bruxelles în timp util, „județul Brașov riscă să piardă banii europeni destinați acestui proiect, iar dumneavoastră veți răspunde în fața cetățenilor pentru acest fapt“. În răspuns, CJ a dat asigurări că sprijină pe deplin constituirea asociației intercomunitare și că nu vor mai exista probleme în negocierii.

Marius Gogescu:

„Amenzile pentru încălcarea procedurilor de achiziții ajung la nivelul maxim posibil”

Oricine dorește să achiziționeze produse, servicii sau lucrări în cadrul proiectelor cu finanțare europeană se va „lovi” inevitabil de domeniul complex al achizițiilor publice. euROpeanul prezintă informațiile de bază necesare beneficiarilor de fonduri europene pentru a se descurca în hățișul legislativ. Marius Gogescu, președintele Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAR), explică, în exclusivitate, care sunt principalele modificări operate în legislație și care va fi impactul acestora.

euROpeanul: Care dintre beneficiarii de finanțare UE trebuie să demareze o procedură de achiziții publice ?

Marius Gogescu: Procedura de achiziții trebuie demarată pentru orice proiect în care se vor cumpăra bunuri sau servicii, inclusiv servicii de consultanță, mai scumpe de 10.000 de euro. Acesta este pragul maxim pentru furnizare directă, iar valoarea a fost dublată (de la 5.000 de euro, n.r.) printr-o Ordonanță adoptată recent de Guvern, care aduce multe schimbări în legislație.

euROpeanul: În ce măsură contează procentajul finanțării nerambursabile în totalul costurilor eligibile ale proiectului, pentru aplicarea procedurilor?

Marius Gogescu: Pentru contracte de peste 2,5 milioane euro la lucrări publice și de peste 125.000 de euro la servicii este obligatoriu să se inițieze licitație publică, conform Ordonanței nr. 34 cu ultimele modificări, indiferent de procentajul finanțării nerambursabile. Sub aceste praguri, dacă finanțarea publică este mai mică de 50% din totalul costurilor eligibile, va decide Autoritatea de Management ce procedură se aplică. Pentru achizițiile de produse nu există praguri valorice, trebuie luat în considerare doar procentajul.

euROpeanul: Pentru cele două condiții cumulative amintite, care ar putea fi variantele de proceduri aplicabile?

Marius Gogescu: Autoritatea de Management (AM) poate decide să se aplice tot Ordonanța nr. 34. Cel mai probabil, însă, vor fi stabilite proceduri simplificate. Directiva europeană în domeniu permite acest lucru. Procedurile simplificate, în principiu, seamănă cu „cererea de ofertă”. După ce vor fi concepute de Autoritățile de Management, ele trebuie aprobate de Comisia Europeană.

euROpeanul: Există peste 3.000 de contestații, privind procedurile de achiziții publice, depuse la Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor. Ce noutăți au apărut în legislație, în această problemă?

Marius Gogescu: Există o prevedere pentru sancționarea celor care formulează abuziv contestații. Demersul se realizează la solicitarea autorității contractante, iar amenda este între 10.000 de lei și 35.000 de lei.

euROpeanul: Cum se decide exact dacă o contestație este „abuzivă”?

Marius Gogescu: De exemplu, abuzive pot fi cele depuse tardiv. De asemenea, cele depuse a doua sau a treia oară, cu același conținut – lucru care poate crea prejudicii autorității contractante. Să nu uităm că o contestație suspendă de drept procedura de achiziție. De aceea, am mai prevăzut ca autoritatea să se poată adresa instanței dacă a suferit un prejudiciu. Spre exemplu, dacă autoritatea a pierdut o finanțare din cauza suspendării licitației, în baza unei contestații abuzive.

euROpeanul: Ce noutăți sunt în privința funcționării Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor (CNCS)?

Marius Gogescu: CNCS este un organism independent, nu este subordonat ANRMAR. Acum am creat un mecanism de evaluare. Va exista un colegiu, format din cinci persoane, care va evalua, în primul trimestru al fiecărui an, activitatea CNCS. Cei cinci membri ai colegiului sunt: președintele ANRMAR, președintele CNCS, un reprezentant al Ministerului Justiției, un deputat și un senator. Cei doi parlamentari trebuie desemnați de Camere, după publicarea Ordonanței de Guvern în Monitorul Oficial. În afară de acest mecanism, va fi mărit personalul CNCS cu încă 12 consilieri.

euROpeanul: Ce obligații suplimentare vor avea autoritățile contractante?

Marius Gogescu: În situația depunerii unei contestații la CNCS, va fi obligația autorității contractante să trimită dosarul aferent acelei proceduri la Consiliu. Am mai prevăzut obligația ca ofertantul, în cazul în care depune o contestație, să notifice și autoritatea contractantă. Dacă nu face acest lucru, va suferi două sancțiuni: contestația va fi considerată nulă și nu se va mai suspenda procedura de atribuire. Fiindcă, dacă nu este notificată în acest mod, auto-

ritatea contractantă nu are de unde să știe că trebuie să suspende procedura. Așteptăm ca toate aceste măsuri, plus eficientizarea activității CNCS să dea roade.

euROpeanul: Ați simplificat unele condiții, ați înăspriț altele. Cum este sancționată încălcarea prevederilor?

Marius Gogescu: Am adus amenzile la un nivel substanțial mai ridicat. Am conceput trei intervale de amenzi, pentru diferite tipuri de contracte: de la 10.000 la 35.000 de lei,

de la 35.000 la 75.000 de lei și ultimul, până la 100.000 de lei. Este amenda maximă, conform reglementărilor din România. Aceste amenzi se aplică și pentru persoane fizice, și pentru persoane juridice.

euROpeanul: În ce stadiu se află înființarea așa-numitei liste negre cu firmele care nu și-au îndeplinit obligațiile contractuale?

Marius Gogescu: Noi primim de la autoritățile contractante niște documente constatatoare, documente în

care se consemnează modul de derulare a contractului. În câteva luni am strâns câteva mii de documente și am început realizarea bazei de date. Ca exemple de „constatări” putem aminti faptul că o companie nu a furnizat la timp produsele sau că le-a realizat prost. Însă, din cele câteva mii de certificate primite, cele negative sunt de ordinul zecilor. Probabil că în aproximativ o lună vom avea informații complete.

euROpeanul: Aceste liste vor fi făcute publice?

Marius Gogescu: Informațiile se vor furniza la cererea celor interesați. În noua Ordonanță se prevede ca autoritatea contractantă să nu mai încheie un contract cu o companie care are rezultate negative în certificatul constatator. Este o chestiune destul de delicată și trebuie tratată cu responsabilitate. Chiar Comisia Europeană a atras atenția să tratăm cu prudență problema, fiindcă publicarea acestor liste poate aduce prejudicii liberei concurențe. Un întreprinzător poate greși. Nu este, poate, corect să sancționăm pe cineva care a greșit o dată. Ar putea fi vorba de o defecțiune tehnică la un utilaj, spre exemplu, care va fi remediată ulterior și nu va afecta activitatea viitoare.

euROpeanul: Ce modalitate au firmele de a „răspunde” la concluziile din certificatele constatatoare?

Marius Gogescu: Autoritatea care a întocmit certificatul își asumă răspunderea pentru datele furnizate. Dacă nu este de acord cu rezultatul, firma vizată se poate adresa instanței.

Informații de bază despre achizițiile publice

■ Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP) este platforma online prin care „trec” toate licitațiile de bunuri sau servicii. Înscrierea în SEAP este gratuită, la fel este și consultarea anunțurilor. La înregistrare este emis un certificat digital care funcționează ca o semnătură electronică, utilizatorul fiind recunoscut de fiecare dată când accesează sistemul. Autoritatea contractantă trebuie să platească între 50 și 80 de lei, în funcție de tipul licitației electronice.

■ În momentul în care demarează o procedură de achiziții publice prin SEAP, beneficiarul finanțării, fie el public sau privat, devine „autoritate contractantă” și nu poate face nicio „mişcare” fără a urma etapele prevăzute în legislație.

■ În funcție de valoarea achiziției, anunțurile trebuie publicate în SEAP, în Monitorul Oficial și în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

■ Procedura de achiziții poate fi demarată în momentul obținerii finanțării, dar și mai devreme, chiar dacă în momentul respectiv fondurile nu sunt efectiv disponibile, dar au fost identificate și există certitudinea că vor fi disponibile la o dată ulterioară. Contractul nu va fi însă semnat până când fondurile nu se vor afla efectiv „în contul” solicitantului.

■ Există posibilități, prevăzute de lege, de a reduce termenele dintre data publicării anunțului de participare și data depunerii ofertelor; în anumite condiții, aceste reduceri pot fi extrem de avantajoase. De asemenea, pentru a nu complica proiectul, plata consultanților este mai bine să fie realizată din fonduri proprii. Având în vedere că și achiziția serviciilor de consultanță va presupune aplicarea unei proceduri de achiziție, în măsura în care beneficiarul nu posedă cunoștințe privind legislația în domeniu, singura variantă va fi să platească din buzunar.

Capacități de producție, modernizate cu 100.000 de euro nerambursabili

Firmele care doresc să obțină finanțare din fonduri europene pentru achiziționarea de utilaje în scopul creșterii capacității de producție sau pentru modernizare au ca exemplu societățile care au derulat proiecte asemănătoare prin programul PHARE.

Dragoș Comache

Experiența celor care au accesat fonduri PHARE s-ar putea dovedi utilă pentru producătorii care prin Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, în cadrul Axei 1, vor putea obține finanțare pentru proiecte în valoare totală de un miliard de euro. Un exemplu îl poate oferi o firmă din Vaslui, având ca activitate principală prelucrarea și răsucirea mătăsii naturale și artificiale, precum și a altor fire sintetice, care a accesat, în vederea achiziționării de utilaje, un grant de 100.000 de euro. Perioada de derulare a proiectului a fost de șapte luni, iar bugetul total s-a ridicat la 220.000 de euro, din care 100.000 de euro au reprezentat finanțare nerambursabilă. Diferența a constituit contribuția proprie a beneficiarului.

„Am aflat din presă că putem beneficia de fonduri nerambursabile prin programul PHARE, așa că ne-am dus la Agenția pentru Dezvoltare Regională, de unde am obținut toate informațiile necesare”, a declarat Lucian Coniac, administratorul societății Rovafir.

Reprezentanții societății nu au apelat la un consultant pentru întocmirea proiectului, acesta fiind întocmit în totalitate de către angajați. „Proiectul l-am făcut noi, nu am avut un consultant. Am avut însă sprijin din partea Agenției pentru Dezvoltare Regională, care ne-a ajutat foarte mult, de câte ori a fost nevoie”, a spus Lucian Coniac.

Dificultăți în achiziționarea de mașini

Potrivit acestuia, implementarea proiectului a fost destul de greoaie, având în vedere că a fost nevoie de întocmirea multor hârtii și a existat multă birocrație.

Cele mai dificile probleme întâmpinate de societate au fost au fost legate de achiziții. „A fost vorba de justificarea originii mașinilor achiziționate. Ministerul a publicat târziu lista țărilor din care aveam voie să facem achiziții. În acel moment noi

găsisem deja utilajele de care aveam nevoie în Turcia, țară care nu se afla pe acea listă”, a precizat reprezentantul companiei.

O altă problemă de care s-a lovit societatea a fost lipsa ofertanților de la licitații.

Fonduri structurale pentru dezvoltarea proiectului inițial

Lucian Coniac este de părere că firmele care vor să se dezvolte trebuie, în primul rând, să aibă curajul să acceseze fonduri europene. De ase-

menea, trebuie să aibă grijă cum întocmesc proiectul, iar ulterior, dacă nu se descurcă la implementare, să angajeze un consultant. În prezent, proiectul este încheiat de aproape doi ani, fiind finalizată și perioada de monitorizare. Prin acest proiect au fost create 11 noi locuri de muncă.

„Pentru a dezvolta în continuare acest proiect, intenționăm să accesez din nou fonduri europene. Avem în vedere două variante. Să mărim capacitatea de producție sau să achiziționăm utilaje pentru a ne diversifica gama de produse”, a încheiat Lucian Coniac.

În Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice apar o serie de oportunități de finanțare pentru producători. Atragearea fondurilor pentru investiții se va putea face prin intermediul „Axei Prioritare 1: Un sistem inovativ de producție” care va aloca producției aproximativ un miliard de euro.

Beneficiarii acestei Axe sunt întreprinderile, în special cele mici și mijlocii, care vor să își modernizeze și să își eficientizeze echipamentele de producție, să aducă îmbunătățiri calității produselor și serviciilor oferite, să obțină credite în scopul creșterii competitivității și să aibă acces la infrastructură și servicii pentru afaceri.

Grecia: Pregătește-te să fii on-line

Întreprinderile mici pot avea o dezvoltare mai bună, inclusiv acces mai facil la fondurile structurale, cu ajutorul tehnologiilor moderne. Grecia a apelat la un proiect prin care să familiarizeze firmele cu utilizarea IT&C.

Dragoș COMACHE

Internetul a devenit un instrument indispensabil, însă boomul digital ar putea crea anumite dificultăți întreprinderilor mici, care, din cauza lipsei de echipamente, a pregătirii tehnice, dar și a lipsei de informații relevante să nu poată dezvolta strategii coerente de e-business pentru a ține pasul cu vremurile.

Grecia a încercat să depășească această problemă printr-un proiect al cărui principal obiectiv a fost sprijinirea firmelor în vederea adoptării de tehnologii de comunicare și informaționale în cadrul organizației și în relațiile de afaceri. Acest proiect a beneficiat de un buget total de 22,5 milioane de euro, din care 75% finanțare de la Uniunea Europeană.

Proiectul s-a adresat firmelor cu până la zece angajați, clasificate în trei categorii: întreprinderi care nu beneficiază de infrastructură pentru a se conecta la internet, întreprinderi cu acces la internet și adresă de e-mail activă și întreprinderi care au un site prin intermediul căruia efectuează tranzacții electronice.

Acest program a încercat să faciliteze, primelor două categorii, tranziția către cea de-a treia categorie, prin dotarea cu infrastructură IT&C și conectare la internet. Firmele au primit finanțare pentru procurarea de echipament de bază, acces la internet pe o perioadă de doi ani, suport tehnic pentru trei ani, dezvoltarea unei pagini web comerciale, precum și întreținere și hosting timp de doi ani.

Finanțarea pentru firme a acoperit până la 40% din costurile totale, fără a depăși 1.250 euro (inițial 750 euro). Proiectul a fost implementat pe o perioadă de trei ani. Primul apel pentru depunerea de proiecte a fost lansat la începutul lunii decembrie 2000.

Proiectul Instruire și Suport Go Online a avut două componente. Prima, care a fost implementată de un singur consorțiu, acoperea toată Grecia și includea producerea de materiale educaționale multimedia, crearea unui portal pentru însușirea deprinderilor necesare comer-

țului electronic și înființarea unui serviciu de asistență (Help-Desk).

Cea de-a doua componentă a fost implementată de 16 grupuri diferite, acoperind de asemenea toată țara. Acestea au oferit training și suport fiecărei IMM, prin intermediul consultantților specializați în e-business.

Firmele eligibile au avut dreptul la 21 de ore de consultanță din partea specialiștilor în e-business. Sesiunile de training au inclus cursuri de folosire a internetului și e-mailului, navigație web, utilizarea serviciilor online administrative (plata taxelor etc.), tranzacții electronice și e-commerce.

Proiectul a fost coordonat de Rețeaua Națională de Cercetare și Tehnologie (GRNET), aflată în subordinea Ministerului Dezvoltării din Grecia, în parteneriat cu o serie de consorții regionale, formate din instituții academice și tehnologice, asociații industriale, camere de comerț și companii private, desemnate prin licitație.

Leția de învățat

Obiectivul inițial al acestui program a fost să ofere training pentru 50.000 de IMM-uri și microîntreprinderi. Însă, după 18 luni de la inițierea proiectului, doar 9.000 de companii bene-

ficiaseră de training. După evaluarea primului an, coordonatorii programului au luat decizia să renunțe la condiționarea participării de înscrierea la programul mai larg de digitalizare (GoOnline).

În urma acestei decizii, orice IMM sau microîntreprindere din Grecia care investește în echipamente IT&C din propriile sale fonduri și are nevoie de training poate aplica direct pentru proiectul Instruire și Suport GoOnline. Astfel, numărul întreprinderilor care primeau asistență a crescut, la sfârșitul anului trecut, la peste 26.000.

Principalul succes al proiectului a fost formarea unor consorții regionale și a unei comunități de experți IT&C care să lucreze cu IMM-uri. Un alt punct forte al proiectului a fost familiarizarea întreprinderilor cu tehnologia IT&C și crearea unei baze de date naționale cu informații despre capacitățile tehnologice și de e-business ale IMM-urilor și microîntreprinderilor grecești.

Printre punctele slabe ale proiectului se numără condiționalitățile care au descurajat, într-o primă fază, participarea și faptul că nu s-a luat în considerare nivelul scăzut al pregătirii tehnice, ceea ce a făcut ca unele IMM-uri, cu mai puțină experiență în IT&C sau e-business, să nu fie interesate de acest proiect.

Date despre proiect

Proiectul GoOn-line Training Support (Instruire și Suport GoOnline) a fost dezvoltat în cadrul Third Community Support Framework (CSF), care face parte din Programul de Competitivitate, Axa 8 resurse Umane al alocărilor structurale pentru Grecia, 2000-2006. CSF a avut în Grecia un grad de absorbție de 62,5%. Surse: DG Regio, Greek Research and Technology Network.

Foto: europa.eu

Țările UE, front comun împotriva discriminării de gen

Femeile lucrează pe bani puțini, beneficiază de servicii nesigure și nu sunt implicate în viața politică. Acestea sunt concluziile unor rapoarte realizate atât la nivel european, cât și național. Deputații europeni atrag atenția că situația nu poate rămâne așa. Atât ONG-urile, cât și autoritățile române doresc o schimbare. Și există fonduri destinate acestui scop.

Liliana Niță

Potrivit unui raport al Comisiei Europene privind ocuparea forței de muncă în Europa în 2006, 32,3 la sută din femeile care ocupă un loc de muncă în Uniunea Europeană lucrează în regim de timp parțial, față de numai 7,4% dintre bărbați. Parlamentul European apreciază, ca răspuns la raportul Comisiei: „Este regretabil faptul că majoritatea noilor locuri de muncă pentru femei sunt în regim de timp parțial, fiind vorba, uneori, de posturi nesigure, cu remunerare modestă și evoluție salarială lentă”.

Drept pentru care, deputații europeni au cerut Comisiei să propună campanii de conștientizare și schimburi de bune practici care să permită un echilibru între viața profesională și cea personală. Aceștia au insistat pe lângă Comisia Europeană și statele membre pentru elaborarea unor măsuri menite să reducă diferențierile salariale între bărbați și femei. În plus, deputații au cerut Statelor Membre să propună măsuri specifice pentru a limita consecințele negative ale întreruperilor de carieră - maternitate, îngrijiri ale persoanelor dependente - asupra salariilor și a drepturilor la pensie. Deputații europeni consideră că problema „concilierii între viața profesională, viața privată și cea familială este importantă și reprezintă unul din factorii-cheie pentru creșterea numărului locurilor de muncă și reducerea consecințelor îmbătrânirii populației”.

În România

Nici în România situația nu arată mai bine, după cum indică rapoartele privind egalitatea de șanse pentru femei și bărbați, realizate de Centrul Parteneriat pentru Egalitate (CPE) împreună

„Societate civilă și administrație publică – împreună pentru egalitate pe piața muncii”

Durată: Octombrie 2006 – August 2007

Proiectul a urmărit promovarea și implementarea legislației române și europene privind egalitatea de șanse pentru femei și bărbați pe piața muncii prin implicarea ONG-urilor (sindicate, patronate și organizații neguvernamentale) membre în comisiile județene în domeniul egalității de șanse pentru femei și bărbați (COJES).

Rezultate:

- ghid practic de aplicare și evaluare a egalității de șanse pe piața muncii
- 110 membri COJES instruiți în aplicarea și promovarea egalității de șanse
- instrument standardizat pentru aplicarea, monitorizarea și evaluarea egalității de șanse pe piața muncii
- cinci rapoarte de evaluare a aplicării și respectării egalității de șanse în județele selectate
- beneficiari direcți: 110 persoane – reprezentanți ai societății civile și ai administrației publice, membri ai COJES din cinci județe
- instituții beneficiare: instituțiile și organizațiile reprezentate în COJES.

cu membrii Comisiilor Județene în domeniul Egalității de Șanse între Femei și Bărbați și Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES). Potrivit acestor rapoarte, diferențe de salarizare între femei și bărbați continuă să existe în majoritatea domeniilor de activitate. Cea mai mare diferență se înregistrează în industrie, unde salariul bărbaților este cu peste 60 la sută mai mare decât cel al femeilor. Chiar și în domenii feminizate, ca administrație publică și comerț, salariile bărbaților sunt mai mari decât cele ale femeilor cu peste 15 la sută. Un număr semnificativ de angajați bărbați accesează concediul pentru creșterea și îngrijirea copilului, însă, ponderea majoritară, de peste 70 la sută, rămâne reprezentată de femei. Totodată, participarea femeilor la luarea deciziei în plan local rămâne ex-

trem de scăzută, ponderea femeilor în consiliile județene fiind între 6,5% și 24,2% la sută.

Proiecte pre-și postaderare

Rapoartele au fost realizate în cadrul proiectului „Societate civilă și administrație publică – împreună pentru egalitate pe piața muncii”, desfășurat de CPE în parteneriat cu ANES. Proiectul a fost finanțat de Uniunea Europeană, prin Programul Societate Civilă Componenta 2 – Adoptarea și implementarea acquis-ului comunitar și de CPE din fonduri primite de la Fundația pentru o Societate Deschisă. Astfel de proiecte vor putea fi dezvoltate și în perioada următoare, tot cu fonduri europene, care vor putea fi accesate prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, mai exact prin Axa Prioritară 6 a programului, care urmărește promovarea incluziunii sociale. Obiectivul general al acestei axe prioritare este facilitarea accesului pe piața muncii a grupurilor vulnerabile și promovarea unei societăți incluzive și coezive. Femeile, în general, dar mai ales cele tinere, aflate la vârsta procreării, cât și cele ce se întorc din concediu maternal reprezintă grupuri vulnerabile. Și asta întrucât angajatorii evită de multe ori să investească în pregătirea lor profesională.

De aceea, în POS DRU Axa Prioritară 6 se precizează că proiectele ce urmează să fie dezvoltate trebuie să crească oportunitățile de ocupare a femeilor, prin intervenții atât asupra ofertei, cât și a cererii de pe piața muncii. Pe de altă parte, vor fi create noi locuri de muncă prin extinderea serviciilor de îngrijire. Activitățile dezvoltate în cadrul acestui domeniu se vor concentra asupra promovării noilor oportunități pe piața muncii și pe sprijinul principiului egalității de șanse în ocupare și carieră, urmărind astfel crearea unei piețe incluzive a muncii. De aceea, vor primi finanțare programele de calificare și recalificare pentru creșterea abilităților și calificărilor femeilor, programe specifice adresate femeilor interesate de avansarea în carieră, inclusiv sprijin pentru inițierea unei afaceri, și programele de sprijin concentrate asupra eliminării ideilor stereotipe privind genul în societate, în special în mass-media.

80.000 de euro pentru a reînvia țesutul la război

Două fundații au derulat cu succes un proiect Phare de peste 80.000 de euro, reușind să readucă în județul Brăila tradiția țesutului la război. Astfel de proiecte vor putea fi derulate și cu ajutorul fondurilor structurale, prin Programul Operațional Sectorial „Dezvoltarea Resurselor Umane”.

Gabriela POPA

Fundația pentru Meșteșuguri din București, în parteneriat cu Fundația „Lumina” din Brăila, a obținut 82.000 de euro, prin Programul de Coeziune Economică și Socială, Dezvoltarea Resurselor Umane, Schema de finanțare nerambursabilă. Proiectul „Atelier de Revitalizare a Textilelor Tradiționale”, implementat în anul 2004, s-a finalizat în noiembrie 2005.

Maria Pușcaci, directorul Centrului Județean Brăila pentru Promovarea și Conservarea Culturii Tradiționale, a contribuit la realizarea acestui proiect, care și-a propus să promoveze învățarea meșteșugului, dar și valorificarea rezultatului muncii. Așa au fost școlarizați șomeri în meseria de țesător, dar au fost organizate și cursuri de cunoștințe elementare de contabilitate și utilizarea computerului și a internetului, pentru cazul în care țesătorii își dezvoltau o afacere proprie, eventual în comerțul online.

„Ani de zile, în deplasările din județ, am observat că se țese și încă foarte mult. În perioada de iarnă, femeile își instalează războiul de țesut după Sfântul Ion și, la sfârșitul lunii martie, îl duc în pod și revin la muncile câmpului”, spune Maria Pușcaci.

Cei care i-au școlarizat pe învățăceii în taina țesutului la război au fost Rodica Ispas din Avrig, județul Sibiu și Marilena Ioanid, artist plastic specialist în tapiserie și, totodată, profesor la Liceul de Artă din Brăila.

Rodica Lascu are 40 de ani și este acum țesătoare. Spune că a aflat de acest curs de la fiul său și s-a gândit că este o provocare pe care merită să o înfrunte. Până să facă acest curs, a lucrat ca strungar, dar asta nu a împiedicat-o să treacă de la munca cu metalul la cea cu fire de borangic. „Am făcut ștergere, marame, preșuri. Am fost și la câteva târguri, și unii chiar au cumpărat produsele noastre. Trebuie să fii un anumit gen de om ca să simți ceea ce faci și apoi să placă ochiului ce a ieșit din mâinile tale. Fiecare produs astfel făcut are povestea lui.”

„La început, nu am crezut în acest proiect”

Vicepreședintele Consiliului Județean Brăila, Niculina Moiescu, spune că, în prima fază, nu a crezut în acest proiect, din cauza degradării spațiului de la subsol unde acum se află atelierul. „Ne-a

fost teamă că nu vor ajunge banii pentru amenajarea aceluia spațiu, dar cei de la Centrul de Creație au pus umărul și au reușit. După ce au fost aduse războaiele, am început să cred în reușită, chiar am intrat acolo și am țesut. Când prima serie de cursanți a obținut diplomele de absolvire și au început efectiv să lucreze, am simțit o bucurie imensă. Pot asemăna acest proiect cu un copil care s-a născut, a crescut mare și acum poate merge pe picioarele lui. Acum trebuie replicat – se va merge cu el prin comunele din județul Brăila cu scopul de a încerca să ajute femeile țesătoare să-și obțină acele diplome care să le certifice meseria și să-și poată deschide o afacere pe cont propriu”. Niculina Moiescu dă asigurări că acest proiect va continua cu sprijinul Consiliului Județean (CJ).

Vicepreședintele CJ spune că și în alte zone ale țării există persoane interesate de aceste cursuri pentru ca, după pensionare, să pomească o afacere în domeniu.

Mică poveste a războaielor de țesut

Războiul de țesut arhaic apare în diferite părți ale globului, în două variante. La prima variantă, folosită de egipteni și de romani, firele de urzeală erau prinse la partea de jos pe o vergea orizontală, iar la cea de-a doua, gasită și în multe așezări din Muntenia, urzeala era întinsă cu ajutorul greutăților de lut.

Cel mai vechi document grafic care atestă existența războiului de țesut orizontal, întâlnit astăzi în Europa, se află într-un manuscris care se găsește la Cambridge, datând din secolul al XVIII-lea.

În lumea slavă, acest tip de război apare în secolul al X-lea, așa cum rezultă din săpăturile arheologice. În țara noastră, războiul de țesut orizontal era cunoscut încă din prima jumătate a secolului al XI-lea.

Lacurile din jurul Bucureștiului așteaptă să fie salvate cu fonduri structurale

Edilii Bucureștiului speră să obțină sprijin prin fonduri europene pentru reabilitarea ecologică a lacurilor din vecinătatea Bucureștiului și reintroducerea lor în circuitul turistic, conform unui proiect datând de ani buni și aflat acum în faza de așteptare, pentru Programul Operațional Regional.

Adina Popescu

În București, printre alte proiecte cu finanțare europeană în care sunt implicate primăriile, cum ar fi refacerea centrului istoric (numai pentru Palatul Voievodal Curtea Veche au fost alocate 5 milioane de euro), se numără și reabilitarea ecologică a salbei de lacuri de pe râul Colentina și curățarea zonelor adiacente în vederea reintroducerii lor în circuitul turistic.

Cele zece lacuri de pe valea râului Colentina se află în administrarea Primăriei Generale a Municipiului București, iar proiectul destinat reabilitării lor se ridică la 13 milioane de euro, dintre care 6,5 milioane euro reprezintă o finanțare nerambursabilă inițiată prin programul PHARE 2003. Fondurile PHARE nu au acoperit decât o parte a necesarului de investiții.

În „Programul de Dezvoltare a Municipiului București 2000-2008” se precizează că apa din salba de lacuri a râului Colentina are o calitate necorespunzătoare din cauza deversării direct în râu a apelor uzate de către unitățile industriale și populație. În același program se specifică faptul că „lacurile nu au mai fost dragate de peste 30 de ani, ceea ce a dus la acumularea unor mari cantități de nămol”.

Pentru continuarea investițiilor demarate prin PHARE, a fost întocmit un dosar care se găsește pe lista de așteptare a proiectelor „în pregătire”, pe baza HG nr. 811 din 21 iunie 2006 și care urmează să fie propuse spre finanțare prin Programul Operațional Regional 2007-2013.

Poveste veche

„Proiectul de reabilitare a lacurilor de pe cursul râului Colentina există de ceva timp și prevede lucrări de amenajare a malurilor, decolmatate, curățirea luciului apei și popularea cu pești”, spune Radu Anuța, directorul Direcției Integrare Europeană din cadrul Primăriei Municipiului București.

Ce ar putea presupune un proiect de reabilitare ecologică este ușor de ghicit, însă introducerea acestor lacuri din zone marginase ale orașului sau de la marginea cartierelor într-un presupus circuit turistic pare să fie o inițiativă extrem de îndrăzneată. Totuși, Primăria Generală își propune, cu banii de la PHARE și cu alte fonduri ce vor fi obținute pe parcurs, „îmbunătățirea calității vieții locuitorilor orașului, prin reducerea factorilor de risc pentru sănătatea acestora, ameliorarea microclimatului urban prin amenajarea și întreținerea luciurilor de apă din zonă și a spațiilor verzi adiacente și crearea condițiilor de bază pentru dezvoltarea infrastructurii de sport, turism și agrement”.

Ne-am aventurat într-o vizită pe malul lacului Plumbuita, situat într-un parc din cartierul Colentina, pentru a vedea cum arată acum acest loc și cât de departe este de unul „turistic”.

De-o parte a lacului se află blocurile cartierului, care, spun oamenii locului, probabil că nu vor putea fi „reabilitate” niciodată. De cealaltă parte, vile în construcție și mormane de moloz. Lacul e în mijlocul unei vegetații luxuriante, străbătute de alei neasfaltate și marcate, din loc în loc, de ochiuri cu apă verzuie, un soi de heleșteu, așa că aspectul întregului peisaj oscilează între „exotic” și dezolant. Ne iese în cale o fântână arteziană kitsch, care „funcționează doar până la ora două”, sau cel puțin așa ne spune un trecător. Apele lacului sunt tulburi și pline de pet-uri, cutii de bere, ambalaje și alte resturi. Pe unul dintre maluri, câțiva copii au aprins un foc.

Singurii „turiști” care par atrași zilnic de acest „obiectiv” al Capitalei sunt pescarii. Destul de numeroși, pescuiesc printre gunoaie. În mod surprinzător, prind și pește, căci „mai sus e un bazin piscicol și mai scapă prin plasă câte un caras, un biban, chiar și câte un somnotei”, ne spune Florin, unul dintre pescari.

În discuție intervine și un alt pescar, mai în vârstă. „Ca să se facă ceva aici, «trebe» mai întâi să sece lacul și să-l decolmateze... dar ca să arate bine tot locul ăsta? Nici în 30 de ani!”, își dă el cu părerea. În căutarea „agrementului”, depistăm un fost debarcader. În singura barcă, trasă la mal, doarme un cerșetor.

Pentru a primi finanțare prin Programul Operațional Regional, este nevoie ca pentru proiect să fie întocmită documentația finală prevăzută de Ghidul solicitantului pentru Axa 2. Până atunci, proiectul va mai sta pe lista de așteptare.

Foto: europa.eu

Primele proiecte de mediu, trimise la Bruxelles

Primele proiecte care își propun să reducă decalajul existent între mai vechile state membre ale UE și România în privința infrastructurii de mediu au luat recent drumul Comisiei Europene. Proiectele, în valoare de peste 250 milioane euro, vizează extinderea și reabilitarea sistemelor de apă și apă uzată în județele Cluj, Sălaj și Giurgiu. Ele așteaptă finanțare prin intermediul Programului Operațional Sectorial de Mediu (POS Mediu), Axa Prioritară 1 „Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată”.

Adrian Vasilache

Peste 600.000 de români din cele trei județe au șansa de a beneficia de servicii de apă și canalizare mai bune, dar implementarea proiectelor nu este lipsită de probleme. Reprezentanții Ministerului spun că, până la sfârșitul acestui an, alte opt proiecte similare vor fi trimise spre aprobare către Comisia Europeană, valoarea acestora fiind de aproximativ un miliard de euro.

România a trimis recent spre aprobare Comisiei Europene două proiecte de infrastructură de mediu care pot beneficia de finanțare europeană prin POS Mediu - unul dintre programele operaționale cu cea mai mare alocare financiară, de aproximativ 5,4 miliarde euro, și cea mai importantă sursă de finanțare pentru sectorul de mediu.

Foto: europa.eu

Valoarea investiției pentru proiectul zonal Cluj-Sălaj este de aproximativ 197 de milioane euro și urmărește ca aproximativ 525.000 locuitori din localitățile Cluj Napoca, Dej, Gherla, Huedin, Zalău, Șimleul Silvaniei, Jiubou, Cehu Silvaniei să beneficieze de servicii de apă și canalizare mai bune. Demararea construcțiilor în cadrul acestui proiect este așteptată pentru anul 2008, iar finalizarea pentru anul 2013. În cadrul celui de-al doilea proiect, din județul Giurgiu, valoarea investiției este de circa 72 de milioane euro, iar populația beneficiară este de aproximativ 87.000 de locuitori, din localitățile Giurgiu, Bolintin Vale și Mihăilești. Finalizarea proiectului este, de asemenea, estimată pentru anul 2013.

Posibile obstacole în calea finalizării proiectelor

Aprobarea finanțării acordate de Comisia Europeană acestor proiecte este însă doar primul pas făcut pentru ca acestea să-și atingă obiectivele. Oficialii Autorității de Management din cadrul Ministerului Mediului atrag atenția că până la concretizarea țințelor asumate mai este cale lungă.

„Un punct sensibil ar putea fi asumarea responsabilității de către autoritățile locale beneficiare ale proiectelor de inves-

Majoritatea proiectelor de infrastructură de mediu sunt în sectorul de apă

POS Mediu este cofinanțat de Uniunea Europeană prin două fonduri, Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de Coeziune (FC), însumând circa 4,5 miliarde euro, la care se adaugă și cofinanțarea națională de aproximativ un miliard euro.

Pregătirea portofoliului de proiecte a început în anul 2004, cu sprijinul programelor de preaderare PHARE și ISPA, precum și prin credite externe. Acest portofoliu cuprinde în prezent circa 60 de proiecte, cu o valoare de investiții de aproximativ patru miliarde euro. 37 dintre acestea sunt proiecte în infrastructura de apă (Axa Prioritară 1), iar 23 proiecte de gestionare a deșeurilor (Axa Prioritară 2).

Proiectele vor fi lansate gradual în perioada 2007 - 2009, urmând să fie implementate până la sfârșitul perioadei de programare. Pentru proiectele aferente celorlalte sectoare din POS Mediu, începând cu luna octombrie a acestui an se vor lansa treptat solicitări de oferte, în conformitate cu prevederile regulamentelor comunitare.

țiți. Lipsa de implicare a autorităților locale ar putea duce la creșterea substanțială a sumelor finale de investiții pe proiecte sau la imposibilitatea utilizării fondurilor angajate”, au declarat pentru euROpeanul oficialii Autorității de Management POS Mediu.

Din punct de vedere financiar, autoritatea avertizează că bunul mers al proiectelor ar putea fi afectat dacă nu va fi asigurată din timp cofinanțarea acestora.

Alte aspecte cu potențial de risc, ce ar trebui luate în calcul, se referă la resursele umane și la cadrul legislativ. „Alocarea resurselor umane, suficiente ca număr și expertiză, este foarte importantă pentru o bună implementare a proiectelor. În final, nu trebuie uitat aspectul legislativ. Legislația aferentă acordării împrumuturilor externe este foarte complexă, iar beneficiarii trebuie să ia în calcul aspectul temporal ce rezultă din această stare de fapt”, susțin oficialii autorității.

Nu trebuie omisă nici problema stabilirii structurilor regionale eficiente pentru managementul serviciilor de apă/apă uzată. Procesul de regionalizare în sectorul de apă a fost început în perioada de preaderare prin programe cofinanțate de Uniunea Europeană (PHARE și ISPA) și Guvernul României. Autoritatea de Management susține că acest proces a însemnat reorganizarea serviciilor publice existente deținute de municipalități și este, în prezent, în stadii diferite. Mai precis, în 18 județe (Cluj, Sălaj, Satu Mare, Turda, Suceava, Botoșani, Iași, Călărași, Giurgiu, Olt, Gorj, Hunedoara, Caraș-Severin, Arad, Hunedoara, Alba, Sibiu, Mureș) acest proces a fost finalizat și Operatorii Regionali sunt funcționali, iar în alte județe procesul se află într-un stadiu avansat.

În perioada 2007-2013, fondurile disponibile prin POS Mediu pentru Sectorul de apă se ridică la 3,2 miliarde euro, iar oficialii Autorității de Management spun că, până la sfârșitul acestui an, alte opt proiecte de domeniul apei/apei uzate, evaluate la circa un miliard de euro, vor fi trimise Comisiei Europene. Necesarul total de investiții în sectorul de apă se ridică la aproximativ 19 miliarde euro în următorii zece ani (pentru conformarea cu obligațiile din Tratatul de Aderare).

Surse: Declarații date pentru euROpeanul de către reprezentanții Autorității de Management POS Mediu

Regio ținteste patrimoniul cultural și serviciile din turism

Cei care doresc să implementeze proiecte prin fonduri structurale în domeniul turismului sunt cu un pas mai aproape de realizarea lor, având acum un instrument de lucru: varianta intermediară a Ghidului solicitantului pentru Programul Operațional Regional (POR) Axa Prioritară 5 „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului”. Varianta finală urmează să fie publicată după ce versiunea actuală, care poate fi consultată pe website-ul POR (www.info regio.ro), va fi supusă unor eventuale modificări și amendamente ca urmare a perioadei de transparență în care s-a aflat până la data de 28 septembrie a.c.

Silvia Tuvene

Ghidul solicitantului a apărut doar pentru două dintre cele trei domenii principale de intervenție ale Axei Prioritare 5 a POR. Primul domeniu îl constituie „Restaurarea și promovarea patrimoniului cultural”, iar cel de-al doilea „Crearea, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice”.

Departamentul Turismului din Ministerul pentru IMM-uri, Comerț, Turism și Profesii Liberale va primi din bugetul orientativ pentru POR, în perioada 2007-2013, aproximativ 716 milioane euro. Din această sumă, 330 milioane euro vor fi alocate creșterii calității serviciilor în domeniul turismului,

235 milioane euro vor fi destinate restaurării și valorificării patrimoniului cultural, iar restul de 151 milioane euro vor constitui fondurile pentru al treilea domeniu principal de intervenție al POR Axa 5, „Promovarea României ca destinație turistică”. În cazul primului domeniu de intervenție, „Restaurarea și promovarea patrimoniului cultural”, solicitanții eligibili pot fi doar autorități ale administrației publice locale, publice centrale sau instituții de cult, între care sunt excluse parteneriatele. În cazul celui de-al doilea domeniu de intervenție, referitor la creșterea calității serviciilor în turism, solicitanții pot fi selecționați și din domeniul privat: microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii care au ca obiect de activitate turismul și care au activat în domeniul turismului cel puțin un an de zile.

Beneficiari publici și privați

Prin fondurile structurale aferente domeniului de intervenție „Crearea, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de turism”, se pot finanța numai investiții de modernizare, de extindere sau de renovare a structurilor de cazare deja existente, nu și de construcții de noi pensiuni sau hoteluri, deoarece se consideră că în România există suficiente locuri de cazare, dar ele trebuie îmbunătățite la capitolul confort și modernizare.

„Foarte multă lume dorește bani europeni și cei mai mulți ar vrea să îi cheltuiască pentru construcția de hoteluri și/sau pensiuni, majoritatea în stațiunile de pe Valea Prahovei:

Sinaia, Bușteni, Azuga, Predeal. Dezamăgirea este mare atunci când află că în stațiuni nu se poate construi, ci doar moderniza sau extinde

cea ce există deja în domeniul structurilor de cazare”, arată Ioana Neagu, consultant financiar.

Mulți dintre cei care vor să acceseze fondurile structurale din turism vor să riște și să demareze o parte a construcțiilor din fonduri proprii și abia într-o etapă ulterioară să încerce să obțină fonduri pentru modernizare și dotare. Ioana Neagu atrage atenția că aceasta poate fi o soluție, dar nu una recomandabilă, deoarece pentru acest gen de investiții timpul nu este un aliat, și condițiile finanțării se pot modifica până la terminarea construcției și introducerea ei în circuitul turistic. Pe domeniul de intervenție „Restau-

obiectivele cu potențial turistic incluse în patrimoniul UNESCO, în patrimoniul cultural național sau în patrimoniul cultural local din mediul urban.

Criterii precise pentru proiectele dedicate serviciilor turistice

Zonele-țintă pentru implementarea proiectelor finanțate prin POR Axa 5.2 – Creșterea calității serviciilor în turism sunt doar localitățile din mediul urban, stațiunile balneare, indiferent dacă se află în mediul urban sau rural, și zone din mediul rural unde valoarea unui proiect realizat în cadrul POR-5.2 depășește 1,5 milioane euro. Astfel, sunt exceptate de la finanțare pensiunile agroturistice care se vor construi sau moderniza prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), plan ce prevede și încurajarea activităților turistice.

Ioana Neagu apreciază că este încă prematur să se pronunțe în privința celor care vor să dezvolte proiecte turistice de proporții mai reduse în mediul rural, întrucât au existat întârzieri în aprobarea de către Comisia Europeană a PNDR, iar POR-Axa 5 este orientată spre turismul urban. „Un client are un hotel pe drumul dintre Bacău și Brașov și vrea să-l modernizeze și să-l doteze cu pistă pentru biciclete și teren de golf, dar nu se încadrează în mediul urban, iar pe rural asemenea investiții nu știu dacă sunt eligibile. Până nu apare varianta oficială a PNDR, nu m-aș hazarda să fac afirmații referitoare la eligibilitatea proiectelor din mediul rural”, a mai adăugat Ioana Neagu.

Proiect turistic pe Valea Oltului:

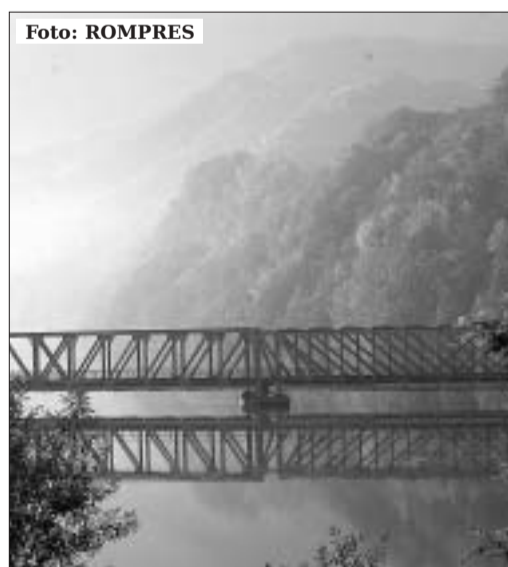
S-au dus fondurile de la guvern, vin cele europene

Fondurile structurale din cadrul Programului Operațional Regional Axa 5, domeniul de intervenție 5.2 dedicat dezvoltării infrastructurii și creșterii calității serviciilor în turism înseamnă bani și pentru proiecte care până acum nu puteau beneficia de finanțare europeană. Fondurile structurale alocate prin acest domeniu de intervenție vizează mai ales stațiunile din zonal urbană, spre deosebire de fondurile SAPARD, care au finanțat extinderea și modernizarea pensiunilor din zona rurală.

Silvia Tuvene

Un exemplu de proiect care a fost dus la capăt cu bani de la Guvern, deoarece nu se încadra în criteriile fondurilor de preaderare, dar care poate constitui o sursă de inspirație pentru accesarea fondurilor structurale este cel al hotelului Orizont-Cozia din Călimănești.

Constantin Vlăduțu este director al societății Ardava SRL, cu sediul în Râmnicu-Vâlcea și, în pofida faptului că societatea pe care o conduce se află într-o zonă unde turismul este dezvoltat, firma nu activa în acest domeniu. Dorind să profite de capitalul turistic al zonei, Constantin Vlăduțu a cumpărat, în anul 2004, un cămin de ne-familiești în stațiunea Călimănești-Căciulata și l-a

transformat în hotelul Orizont-Cozia. Toate cheltuielile pentru recondiționarea clădirii și transformarea ei într-un hotel de trei stele le-a suportat integral societatea Ardava SRL, cu excepția mobilării și dotării cu utilități a noului imobil. Pentru mobilarea hotelului, Constantin Vlăduțu s-a gândit să atragă o finanțare europeană. Din păcate, acest lucru nu era posibil, pentru că proiectul sau nu era eligibil în cadrul programelor SAPARD sau PHARE. Hotelul se afla în stațiunea Călimănești-Căciulata, și nu într-o

zonă rurală, astfel că dotarea hotelului cu utilități și mobilier nu putea fi făcută printr-o finanțare SAPARD, program ce a încurajat și finanțat dezvoltarea turismului în mediul rural. De asemenea, finanțarea nu putea fi realizată nici prin fonduri PHARE, pentru că programul nu avea o componentă axată pe investițiile din turism.

Constantin Vlăduțu a adoptat o altă strategie, apelând la Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) Sud-Vest Oltenia. Ardava SRL era un IMM care îndeplinea toate condițiile de eligibilitate pentru obținerea de fonduri de la Guvernul României: nu primise finanțări din fonduri publice, funcționa profitabil din 1998 și dorea să își diversifice activitatea spre domeniul turismului. Finanțarea a fost obținută de la Guvernul României în cadrul Subprogramului de dezvoltare a orașelor prin stimularea IMM-urilor, coordonat de ADR Sud-Vest.

Fondurile nu au fost greu de obținut, „ținând cont că sunt o persoană care se informează permanent și că firma pe care o administrez era eligibilă”, își amintește Constantin Vlăduțu.

Condiții de eligibilitate

Odată cu publicarea variantei de lucru a Ghidului solicitantului pentru Programul Operațional Regional, Axa prioritară 5 – Dezvoltarea dura-

bilă și promovarea turismului, domeniul de intervenție 5.2 – Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice, proiecte precum cel de la Orizont-Cozia vor putea fi finanțate din fonduri structurale în limita anumitor condiții, legate de zona în care se implementează proiectul și de valoarea lui.

Zonele-țintă de implementare a proiectelor eligibile în cadrul Axei 5, domeniului de intervenție 5.2. sunt localitățile din mediul urban (stațiunile de pe litoral sau de la munte), stațiunile balneare și balneo-climatică, iar în mediul rural sunt eligibile doar acele proiecte a căror valoare depășește suma 1.500.000 euro pe proiect. După experiența câștigată în gestionarea banilor publici, Constantin Vlăduțu ne-a spus că este hotărât să acceseze și fonduri structurale: „Plănuiesc să accesez și alte fonduri, ținând cont că vreau să investesc tot în domeniul turismului și mă gândesc la crearea unei baze moderne de tratament balnear lângă hotelul deja existent”. Cu un plan de afaceri bine pus la punct, acest nou proiect poate deveni eligibil prin POR Axa 5, domeniul de intervenție 5.2., unde se regăesc, printre altele, și dezvoltarea turismului bazat pe resursele turistice naturale, și dezvoltarea turismului balnear.

Consultanță gratuită de la stat pentru proiectele de cercetare și dezvoltare

Solicitanții de fonduri structurale pentru cercetare și dezvoltare (C&D) au la dispoziție, pentru a primi consultanță în scrierea proiectelor, și programul IMPACT. Este vorba despre un program național menit să selecteze, prin competiție, cele mai bune firme de consultanță în domeniu, dar și beneficiarii cu proiecte bine pregătite și inedite, ce vor fi propuse spre finanțare în cadrul programului POS CCE, Axa Prioritară 2.

Camelia Moga

Programul Impact este finanțat cu bani de la bugetul de stat și a fost lansat, anul trecut, de Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS), care este și Organismul Intermediar pentru Cercetare în cadrul Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CCE). Pe scurt, scopul ANCS este să selecteze, anterior demarării competiției pentru fondurile structurale alocate prin POS CCE, cele mai bune proiecte din domeniul C&D care pot fi perfecționate, gratuit, cu ajutorul unor consultanți bine pregătiți.

Concursuri regulate

Până în 2010, în cadrul programului Impact, competițiile vor fi organizate de trei ori pe an, respectiv pe 15 ianuarie, 15 iunie și 15 septembrie. Firmele care se înscriu în competiție pentru serviciile de consultanță solicitate trebuie să facă dovada price-

Acțiuni prioritare pentru alocarea de fonduri structurale:

- Încurajarea parteneriatului între universități/institute de cercetare-dezvoltare (C&D) și întreprinderi, pentru intensificarea activităților de C&D în întreprinderi

- Promovarea transferului tehnologic, în special în domeniul științifice prioritare la nivel european sau de interes pentru România

- Generarea de rezultate de interes economic și transferul rezultatelor cercetării și cunoștințelor științifice în mediul economic

- Ridicarea nivelului dezvoltării tehnologice în întreprinderi, ca prim factor pentru creșterea competitivității lor

- Dezvoltarea capacității personalului C&D prin parteneriate cu specialiști de nivel internațional

- Sprijinirea creșterii capacității administrative a universităților și instituțiilor de C&D publice

- Stimularea întreprinderilor pentru obținerea de produse, servicii, tehnologii noi, prin valorificarea rezultatelor de C&D.

perii în realizarea studiilor de fezabilitate și de impact asupra mediului, a unui plan de afaceri și de marketing, ș.a.m.d. În ceea ce-i privește pe potențialii beneficiari, aceștia pot propune și testa, cu această ocazie, proiecte din domeniul C&D.

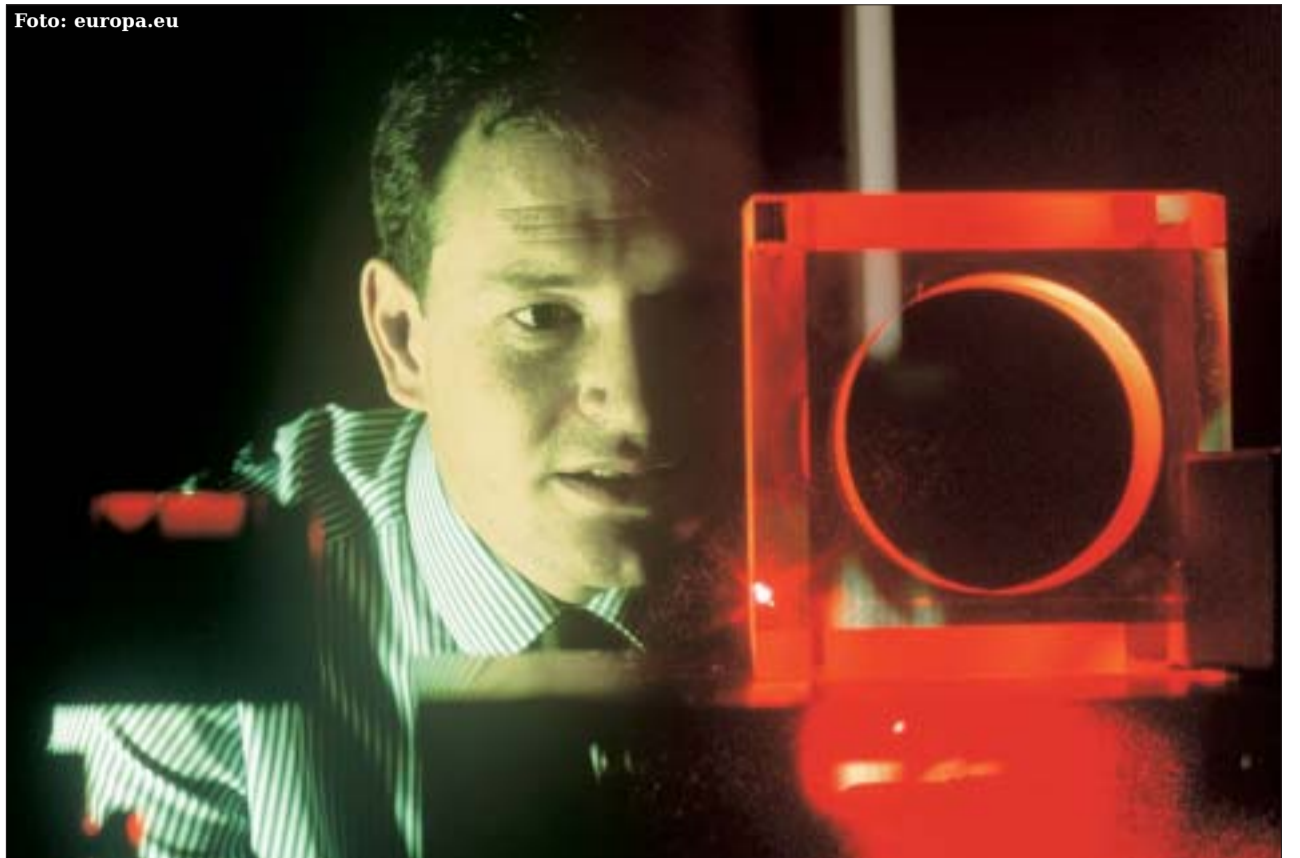

Foto: europa.eu

Beneficiarii pot fi universități, centre de cercetare și întreprinderi, care, odată selectați, pot beneficia, gratuit, de serviciile unuia dintre consultanții selectați tot de ANCS, pentru dezvoltarea ideii de proiect și pregătirea studiilor necesare pentru accesarea fondurilor structurale. Costurile consultanților vor fi acoperite de ANCS din banii alocați programului.

Criterii de selecție

Conform directorului ANCS, Dana Gheorghe, au prioritate proiectele care se înscriu în cele cinci arii tematice, și anume: agricultură și alimentație, sănătate, mediu, energie, precum și materiale, procese și produse avansate. Proiectele trebuie, totodată, să genereze rezultate de interes economic, iar o idee de proiect care nu a mai fost propusă sau finanțată anterior de alte programe poate constitui un avantaj.

De asemenea, vor fi acordate punctaje mari pentru proiectele care încurajează participarea tinerilor în activități de cercetare și dezvoltare, mai ales că, în prezent, aproximativ 50% dintre cercetătorii români au peste 45 de ani. Protecția mediului și respectarea principiului egalității de șanse prin implicarea femeilor în realizarea proiectelor constituie, de asemenea, un atu pentru selecția în cadrul programului Impact.

646 de proiecte C&D, gata de start pentru POS CCE

În urma celor trei competiții organizate până acum, au fost selectate 40 de firme de consultanță, iar 646 de proiecte, însoțite de studii de specialitate, sunt deja pregătite pentru a concura la competițiile pentru fondurile structurale. „În ceea ce privește competițiile din cadrul POS CCE

Axa Prioritară 2, care se vor deschide anul acesta în luna octombrie, pentru infrastructurile publice și proiectele inovative dedicate spin-off-urilor (activități economice dezvoltate separat în cadrul unei întreprinderi) și start-up-urilor (întreprinderi nou-înființate), avem un număr potențial de aproximativ 400 de proiecte”, spune Dana Gheorghe.

Restul de 250 sunt proiecte care urmăresc dezvoltarea infrastructurii de cercetare a entităților publice și sunt încadrate la operațiunea O2.1 „Dezvoltarea infrastructurii C&D existente și crearea de noi infrastructuri C&D (laboratoare, centre de cercetare)”.

Lansarea competiției va fi precedată de afișarea tuturor documentelor pentru apel, inclusiv a „Ghidului solicitantului”, pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică – www.mct.ro.

Bani PHARE pentru pregătirea vocațională a tinerilor și instruirea profesorilor

Pe termen mediu și lung, învățământul profesional și tehnic va avea un rol important în viața socio-economică, prin asigurarea forței de muncă calificate atât pe plan local și național, cât și în afara țării. Pentru atingerea acestui obiectiv, școlile de formare profesională (vocațională) au la dispoziție și bani europeni alocați prin fondurile Phare TVET.

Camelia Moga

PHARE TVET este un program multianual de modernizare a învățământului profesional (vocațional) și tehnic, în vederea adaptării acestuia la noile cerințe de pe piața muncii. Cu bani europeni, elevii sunt ajutați să-și descopere înclinațiile pentru anumite activități socio-profesionale și sunt pregătiți, totodată, pentru a se adapta la schimbare, atunci când realitatea o va cere.

Pentru industria alimentară, Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară „Dumitru Moțoc” din București a fost selectat de Ministerul Educației și Cercetării să coordoneze la nivel național proiectul PHARE TVET în acest domeniu. Este vorba despre singura școală mare și cu tradiție în industria alimentară, potrivit directorului colegiului, Florinela Ionescu.

Proiectul a debutat odată cu anul școlar 2003-2004 și cuprinde, în prezent, 22 de centre de resurse și 150 de școli profesionale, în toate cele opt regiuni ale țării. În cadrul proiectului, profesorii Colegiului „Dumitru Moțoc” au beneficiat, inițial, de cursuri de formare cu formatori

europeni. Ulterior, acești profesori au fost folosiți, la rândul lor, ca formatori în diverse zone ale țării, dar și la nivelul școlii. „Au fost și colegi care au participat la realizarea standardelor de pregătire profesională, a curriculum-ului și materialelor auxiliare necesare în revizuirile periodice pentru toate formele de învățământ profesional (vocațional)”, explică Florinela Ionescu. În plus, zonele defavorizate au beneficiat de fonduri pentru reabilitarea clădirilor și pentru dotarea laboratoarelor de informatică, precum și a atelierelor de instruire practică. Cursurile de formare profesională (vocațională) s-au axat, în principal, pe parteneriate între școlile profesionale și agenții economici, pentru organizarea practicii în producție, dar și pe elaborarea documentelor școlare (a planului de acțiune al școlii), cursuri de management pentru directori și pe formare continuă.

Diplome recunoscute la nivel comunitar

Potrivit directorului colegiului, proiectul PHARE TVET pe care l-a coordonat Colegiul „Dumitru Moțoc” a acoperit domeniul de industrie alimentară cu toate calificările care se cer pe piața muncii atât pentru brutari patiseri, cât și pentru preparatorii de produse din carne, foarte solicitați de firmele mici și mijlocii.

„Noi calificăm în două domenii: industria alimentară și domeniul electromecanic, dar tot pentru calificări specifice industriei alimentare. Atât pentru ruta directă, cât și pentru ruta progresivă”, explică Florinela Ionescu, referindu-se la două forme de studiu: prima, directă, prin care

elevii pot da un examen final pentru a obține nivelul 3 de calificare, iar a doua, progresivă, prin care elevii pot trece treptat, învățând, de la un nivel de calificare inferior la unul superior.

„Angajarea se poate face și după fiecare nivel în parte. Și, mai mult, după nivelul 1, au posibilitatea să se orienteze către alte domenii, în funcție de vocația fiecăruia”, spune Ionescu. Avantajul celor care termină școala pe aceste rute este că se pot angaja și în afara țării, adaugă ea, pentru că diplomele se bucură de recunoaștere europeană.

Joburi asigurate pentru elevii instruiți în cadrul proiectului

În general, cei care doresc să se angajeze își găsesc un loc de muncă, spune Florinela Ionescu. Anul acesta s-a încheiat prima promoție care a parcurs acest traseu formator, iar aproximativ 90% dintre elevii vor să-și continue studiile. Ceilalți s-au angajat, deja, după nivelul 2 de calificare.

„Am avut și copii care, deși au luat examenul pentru a trece la nivelul următor, au preferat să renunțe la școală pentru că au fost angajați la diverse firme, în urma unor interviuri organizate

în școală cu reprezentanții agențiilor economice”, explică ea. De altfel, angajatorii le oferă și posibilitatea să-și continue studiile, precizează Ionescu.

Avantajul este reciproc, atâta timp cât firmele partenere în proiect au posibilitatea să-și selecteze personal calificat dintre copiii care fac practică în cadrul societății, conchide directorul colegiului.

Posibile proiecte cu bani europeni alocați prin fonduri structurale

Pornind de la ideea educației pe tot parcursul vieții, idee intens promovată de Uniunea Europeană, Florinela Ionescu are în plan două proiecte pe fonduri structurale, pe care intenționează să le facă în parteneriat și cu alte școli. Primul, un centru de formare care va putea, pe viitor, să certifice competențele unei persoane, chiar dacă nu a urmat un curs formal, dar le-a obținut în alte împrejurări. Apoi, o școală pentru elevii cu probleme sociale.

Ionescu apreciază că și posibilitatea de a oferi învățământ la distanță poate fi luată în calcul în cadrul fondurilor structurale, mai ales că, deocamdată, această formă de studiu nu se practică în învățământul profesional și tehnic. Proiectul Phare TVET a fost inițiat de Ministerul Educației și Cercetării, prin agenția sa specializată Centrul Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT), care este și Unitate de Implementare pentru proiectele Phare adresate învățământului profesional și tehnic.

40 de milioane de euro, în pericol

România se află, pentru prima dată, în situația de a pierde bani veniți de la Comisia Europeană prin programul Sapard. Dacă până acum autoritățile au reușit, chiar și pe ultima sută de metri, să epuizeze sumele alocate pentru fiecare an, iată că, în 2007, aproximativ 40 de milioane de euro nu vor putea fi cheltuite.

Anda Georgescu

Cele mai multe dintre proiectele cu probleme vizează construirea pensiunilor și dezvoltarea infrastructurii rurale. „Mai sunt de cheltuit aproximativ 140 de milioane de euro până la sfârșitul anului. Obiectivul poate fi realizat dacă beneficiarii își pot finaliza proiectele pentru a depune cererile de plată la timp. Cred însă că vor rămâne 30-40 de milioane de euro dezangajate”, a declarat fostul director adjunct al Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, Dan Gherghelaș. Întârzierile în cheltuirea fondurilor europene sunt cauzate, în cea mai mare parte, de lipsa acută de forță de muncă, de

numărul mic de societăți de construcții care să garanteze realizarea la timp a proiectelor, dar și de greutatea cu care instituțiile bancare au oferit credite companiilor implicate în acest proces. „La toate acestea trebuie adăugat faptul că acordul de finanțare pentru ultimul an, respectiv angajarea proiectelor, s-a făcut destul de târziu, ceea ce a condus la o întârziere a achizițiilor publice”, a spus fostul director adjunct al Agenției.

Infrastructura rurală înregistrează cele mai multe probleme

Proiectele cu cele mai multe probleme sunt cele de infrastructură rurală, de maximum un milion de euro, unde beneficiarii sunt consiliile locale, dar și cele de procesare în industria alimentară, cu valori între 500.000 de euro și patru milioane de euro. „Dificultăți mai întâlnim în zona măsurii de diversificare a activității agricole, unde finanțăm cu precădere pensiunile. De regulă, firmele de construcții nu finalizează la timp lucrările, ceea ce-i împiedică pe beneficiari să-și depună cererile de plată la

timp”, a explicat Dan Gherghelaș. Creditele de Trezorerie acordate consiliilor locale reprezintă cea mai sigură modalitate de creștere a numărului de cereri de plată depuse pe măsura de infrastructură rurală. „Asta înseamnă că respectivul consiliu local nu se mai duce la bancă să obțină acea finanțare pentru a plăti furnizorii și a depune cererile de plată la SAPARD”, spune Gherghelaș. Din cauza numărului mare de proiecte depuse pentru a primi

finanțare SAPARD, reprezentanții APDRP au anunțat, la sfârșitul lui noiembrie 2006, că au solicitat Comisiei Europene prelungirea cu doi ani a termenului de efectuare a plăților, fiind în imposibilitate de a finaliza plățile aferente anului 2004. România a obținut o prelungire a perioadei de la n+2 la n+4, fără a mai avea dreptul de a solicita o altă de-rogare. Regula programului SAPARD spune că plățile aferente anumitor proiecte trebuie făcute în maximum doi ani de la contractarea acestora.

Dan Gherghelaș: „Când utilizezi bani europeni, există tot timpul riscul reducerii sumelor”

Raportul Bruxelles-ului asupra activității Agenției de Plăți și Intervenții în Agricultură s-ar putea solda cu acordarea, de către Comisia Europeană, a unor sume mai mici României, fapt admis și de noul director APIA, Dan Gherghelaș. Acesta susține că utilizarea fondurilor europene atrage după sine riscul unor corecții financiare. Ele pot fi evitate prin îmbunătățiri ale sistemului instituțional, dar și al celui electronic.

Anda Georgescu

euROpeanul: Ordinul ministrului agriculturii, Traian Remeș, vă numește pe dumneavoastră noul director al Agenției de Plăți și Intervenții în Agricultură. Aveți în vedere aplicarea unei noi strategii la APIA?

Dan Gherghelaș: Mi-e greu să spun acum dacă vor fi schimbări importante sau dacă va fi aplicată o nouă strategie. Este prima zi în care am fost prezent în sediul APIA în funcția de director. Abia am luat cunoștința de organizarea agenției, de oameni și atribuțiile lor. Dar ca să răspund la întrebarea dumneavoastră, oricând există loc de îmbunătățire, de perfecționare, mai ales dacă există și voință în acest sens.

Foto: ROMPRES

euROpeanul: Aveți în plan restructurări?
Dan Gherghelaș: Nu mă pot pronunța în acest moment. Nu e obiectivul meu să fac restructurări.

euROpeanul: Dar care este obiectivul dumneavoastră la APIA?

Dan Gherghelaș: Obiectivul este de a eficientiza activitatea și de a face în așa fel încât mecanismul plăților directe să funcționeze până la sfârșitul anului. Trebuie totuși să ne gândim că APIA este o instituție mare, nouă, care trece prin aceleași perioade de pregătire prin care a trecut și Agenția SAPARD în perioada de grație 2000-2002, până la acreditare. Din câte am văzut, s-au făcut eforturi foarte mari pentru a se reduce decalajul. Mai sunt unele probleme de rezolvat legate de sistemul IACS. Eu sunt însă încrezător că APIA va deveni o instituție-etalon pentru România.

euROpeanul: Anul acesta, oficialii europeni au realizat două audieri la Agenția de Plăți, ambele fără rezultate foarte bune. Cum credeți că va arăta raportul final al Bruxelles-ului în urma ultimului audit? Care sunt riscurile ca fondurile îndreptate către agricultură să fie reduse?

Dan Gherghelaș: În momentul în care utilizezi banii Comisiei Europene, există în permanență riscul unor corecții financiare, a unor dezangajări sau reduceri de sume. Sunt însă convins că, până în decembrie, vom reuși să ne achităm de sarcinile curente, sarcini care se referă la construcția instituțională și la perfecționarea sistemului electronic, astfel încât să evităm eventuale reduceri de sume.

Galați: Investiții masive în modernizarea fermelor, cu fonduri SAPARD

Ministerul Agriculturii crede că primele proiecte de finanțare europeană vor putea fi semnate în decembrie a.c. sau ianuarie anul viitor. După cum a anunțat și ministrul de profil, în acest an se pot depune proiecte pentru trei măsuri prevăzute în Programul Național de Dezvoltare Rurală, respectiv modernizarea fermelor, creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere și renovarea satelor. Primele proiecte încep deja să se contureze.

Claudia Pirvoiu

Un proiect aflat deja pe picior de pornire vizează modernizarea unei ferme de păsări din localitatea Tulucești, județul Galați. Proiectul, avându-l drept beneficiar pe omul de afaceri local Gică Păduraru, își propune să modernizeze ferma Avicola Sivița prin achiziționarea de utilaje și dotări necesare în vederea alinierii unității la standardele Uniunii Europene în domeniul creșterii păsărilor. Valoarea proiectului este de aproximativ un milion de euro. Potrivit consultantului Dan Petre, vor fi efectuate investiții în sistemele de alimentare cu apă, colectarea ouălor și furajare, în sistemul de transport, evacuare și uscare a dejecțiilor și în sistemul informatic și software pentru controlul microclimatului. Proiectul se află în stadiul de dimensionare a utilajelor, potrivit necesităților. În paralel, se desfășoară studiul de piață privind producătorii de utilaje, potențiali furnizori în cadrul proiectului.

Eficiență în implementare

Beneficiarul nu se află la primul proiect cu finanțare europeană nerambursabilă el a acumulat deja o experiență considerabilă în

urma unui proiect SAPARD privind achiziția de utilaje agricole pentru o fermă de cultură de câmp, în comuna Smârdan din județul Galați. Proiectul, a cărui valoare s-a ridicat la 500.000 de euro, a vizat modernizarea unei ferme cu suprafața de 600 hectare, prin achiziționarea mașinilor și utilajelor agricole necesare culturilor de soia, porumb, floarea-soarelui și grâu.

Prin aplicarea acestui proiect, costurile de producție se vor reduce ca urmare a productivității ridicate a utilajelor agricole moderne. În plus, se va diversifica și îmbunătăți calitatea produselor agricole, urmărindu-se, totodată, reducerea pierderilor de producție și creșterea eficienței exploatațiilor agricole. În urma implementării proiectului, care s-a realizat în câteva luni, s-a observat creșterea

randamentului factorilor de producție, iar consumul de carburant și perioadele de timp necesare efectuării diferitelor lucrări agricole au scăzut cu 50%, costurile de întreținere a utilajelor fiind acum mult mai reduse. Investițiile din cadrul celor două proiecte au fost și sunt necesare nu numai pentru eficientizarea activității, ci și pentru alinierea la standardele Uniunii Europene în ceea ce privește tehnologiile folosite în agricultură, a precizat Dan Petre. Potrivit acestuia, atât conceperea, cât și realizarea proiectelor au întâmpinat și dificultăți. În primul caz, greutatea s-au rezumat la cofinanțarea proiectului, fiind cunoscut scepticismul general al băncilor când vine vorba despre agricultură. Însă aceste dificultăți au fost depășite. Se pare că modificările aduse în implementarea programului FEADR, comparativ cu programul SAPARD, vor rezolva în mare parte aceste probleme, apreciază consultantul.

DICȚIONAR

Termeni
financiari

Gabriela Gongorici

Contract de finanțare – act juridic încheiat între Organismul Intermediar și beneficiar, prin care se aprobă spre finanțare un proiect și se stabilesc drepturile și obligațiile fiecărei părți, și anume regulile ce trebuie respectate pe parcursul implementării proiectului.

Avans – sumele transferate, în baza unor documente justificative financiare (contracte, facturi ș.a.) de către beneficiarul finanțării către contractor (organizația care furnizează produse, prestează servicii sau execută lucrări în cadrul proiectului).

Prefinanțare – sumele transferate, în baza contractului de finanțare a proiectului, de Autoritatea de Certificare și Plată / Autoritatea de Management către beneficiarul de finanțare pentru a putea face plăți inițiale către un contractor.

Plată directă – transferul de sume direct de la Autoritatea de Certificare și Plată la beneficiarul finanțării.

Plată indirectă – transferul de sume de la Autoritatea de Certificare și Plată la beneficiarul finanțării prin intermediul Unității de Plată, constituite la nivelul Autorității de Management.

Cheltuială eligibilă – cheltuială efectuată de către beneficiarul de finanțare în cadrul unui proiect finanțat din Fonduri Structurale și de Coeziune și care este permisă de reglementările privind eligibilitatea cheltuielilor din aceste fonduri (a se vedea HG nr. 759/2007 și Ghidul solicitantului de finanțare).

Foto: europa.eu

Cheltuială neeligibilă – cheltuială efectuată de către beneficiarul de finanțare în cadrul unui proiect finanțat din Fonduri Structurale și de Coeziune și care nu este permisă de reglementările privind eligibilitatea cheltuielilor din aceste fonduri.

De ce consultanți să vă feriți

În ultima vreme, au început să apară tot mai multe firme de consultanță care oferă servicii celor interesați să acceseze Fondurile Structurale și de Coeziune. Multe dintre ele au nume care conțin cuvinte sau particule-cheie: „fonduri”, „euro-”, „consultanță” etc. Cei care le creează au sesizat oportunitatea: se simte o mare nevoie de consultanță, consultanța înseamnă bani, deci e vorba de mulți bani.

Ciprian Nicolae

Dacă vă întrebați cum să faceți să evitați să pierdeți bani cumpărând consultanță sau cum să nu dați mai mult decât face, analiza categoriilor de consultanți menționate mai jos v-ar putea fi de un real folos.

Consultanții cu „diplomă”

Cei care lucrează la firme ce oferă instruire în domeniul accesării fondurilor europene au intrat în contact, nu de puține ori, cu persoane interesate în primul rând de diploma pe care o primesc la final, dacă respectivul curs este acreditat de Uniunea Europeană, de vreun minister român sau de cine știe ce altă instituție, dacă urmând respectivul curs au dreptul să fie consultanți. Îi interesează mai puțin în ce constă instruirea și dacă într-adevăr învață ceva. Există o probabilitate destul de mare să întâlniți astfel de persoane, unele chiar cu foarte multe diplome, dar care nu au lucrat până în prezent (ori au lucrat foarte puțin) în domeniul pregătirii și implementării de proiecte finanțate din fonduri europene. Când vedeți aceste diplome, ar trebui să vă amintiți și cum se dau, nu de puține ori, diplomele prin România.

Consultanții cu „prieteni”

Am întâlnit consultanți ce pot obține diverse avize în câteva zile și care susțin că garantează 100% succesul unui proiect. Cum?

„Păi... am niște prieteni”, vine de obicei răspunsul. Iar acești „prieteni” lucrează prin diferite autorități publice.

Pe de altă parte, dacă acești „prieteni” fac ceva ilegal, consecințele se vor răsfrânge și asupra celor care depun proiectul spre finanțare sau îl implementează.

Intermediarii

V-ați întrebat vreodată de ce se cer comisioane așa de mari la consultanța pe fonduri europene? Cele mai vehiculate cifre sunt de 6%-10% pentru scrierea unui proiect, dar am auzit și de cazuri de 20%. Răspunsul este că

avize etc.) – 1%-5% din alocarea financiară nerambursabilă (banii de la Uniunea Europeană și din bugetul național al României);

■ pentru implementarea proiectului (proceduri de achiziții publice, proceduri financiare, pregătirea vizitelor de monitorizare și audit etc.) – 1%-5% din totalul sumelor rambursate (decontate) de autorități beneficiarului de finanțare.

Ce ar trebui să faceți?

1. Căutați acel consultant care știe ce are de făcut, iar nu unul care are multe diplome. Diplomele nu fac proiecte.

Foto: europa.eu

sunt consultanți care semnează contracte cu posibili beneficiari de finanțare, dar nu fac ei munca, ci plătesc altora să o facă. Drept urmare, la comisionul celor care se ocupă efectiv de scrierea proiectului în cauză se adaugă comisionul intermediarului; de obicei, suma se dublează.

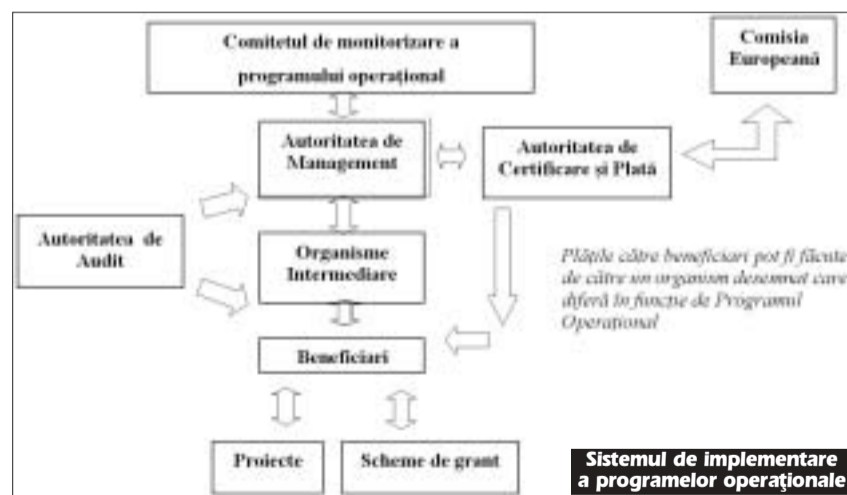
În fapt, procentele ar trebui să fie următoarele:

■ pentru pregătirea proiectului (cererea de finanțare, plan de afaceri, analize, obținerea

2. Nu cereți să vi se garanteze obținerea finanțării. Cereți să plătiți consultantul doar cu comision de succes (adică doar dacă veți obține finanțare). Astfel, acesta va prelua riscul și își va face treaba bine. Dacă nu are succes, nu îl plătiți.

3. Cereți justificarea în detaliu a sumelor solicitate pentru consultanță și eliminați verigile intermediare. Nu este cazul să-i plătiți pe cei care creează legătura între dumneavoastră și cei care vă realizează efectiv documentația.

Organismele intermediare, instituțiile cele mai apropiate de solicitanți

Când analizăm cadrul instituțional creat pentru gestionarea Fondurilor Structurale și de Coeziune în România, avem senzația că este unul stufos, cu prea multe niveluri de decizie, respectiv de execuție. În acest cadru instituțional,

Organismele intermediare sunt văzute deseori ca o verigă în plus în lanțul autorităților publice. Oare prin existența acestor noi entități nu este alimentată birocrația?

Ciprian Nicolae

Schema redă sistemul de implementare a programelor operaționale create pentru utilizarea Fondurilor Structurale și de Coeziune în România. În această schemă, Organismele Intermediare (OI) mijlocesc relația dintre Autoritatea de Management (un minister) și solicitanții/beneficiarii de finanțare.

În fapt, doar pentru patru din cele șapte programe operaționale aferente obiectivului „Convergență” există OI. Este vorba despre Programul Operațional Regional, Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane și Programul Operațional Sectorial de Mediu. Și aceste programe operaționale au, într-adevăr, nevoie de organisme intermediare. Spre exemplu, Programul Operațional Regional are ca organisme intermediare Agențiile de

Dezvoltare Regională (ADR). Pe lângă faptul că acestea au o bogată experiență în implementarea fondurilor PHARE, esențial este că sunt mai aproape de beneficiarii finanțării decât Ministerul Dezvoltării Lucrărilor Publice și Locuințelor.

Ce credeți că ar spune o persoană din Satu Mare, din Botoșani sau din Caraș-Severin dacă ar trebui să vină până la București să depună proiectul și apoi, după obținerea finanțării, să aducă diverse documente, de fiecare dată tot, la București? Oare nu i-ar fi mai ușor să meargă mai aproape, la Cluj-Napoca, la Piatra Neamț sau la Timișoara, la sediile ADR?

Apoi, aceste organisme intermediare cunosc mai bine stadiul de dezvoltare al regiunii în care acționează și pot sprijini beneficiarii de finanțare să implementeze cu succes proiecte cu impact pentru regiune. Drept urmare, nu sunt deloc în plus. Sunt

Foto: europa.eu

exact acolo unde trebuie să fie: mai aproape de beneficiari.

Ce face un OI?

Așa cum arată documentele de gestionare a Fondurilor Structurale și de Coeziune, OI urmează să se ocupe de: organizarea și lansarea apelurilor de proiecte, primirea și înregistrarea proiectelor de la solicitanții de finanțare, furnizarea de informații și clarificări solicitanților și beneficiarilor de finanțare, asigurarea relației cu aceștia pe parcursul implementării proiectului, monitorizarea proiectelor, primirea cererilor de rambursare, efectuarea de verificări pe teren etc.

Cercetarea, unul dintre domeniile prioritare ale politicilor de dezvoltare ale Uniunii Europene, are și în România reprezentanți de elită. Trecând peste partea întunecată a situației, aceea că salariile sunt mici, că o mare parte din personalul din cercetare a plecat în străinătate și că media de vârstă a celor rămași este mare, perspectiva fondurilor structurale este văzută de mulți ca o nouă șansă.

Adrian Vasilache

Una dintre solicitările adresate redacției euROpeanului caută un răspuns la nevoia de a obține un grant pentru cercetare medicală. Un alt domeniu de interes este acela al extinderii unei afaceri deja existente. Administratorul unei societăți care activează pe segmentul construcțiilor vrea să știe cum poate apela la fondurile europene în așa fel încât să-și deschidă o fabrică de cărămizi.

Un medic ne-a întrebat cui trebuie să se adreseze, „pentru consultanță, în vederea elaborării unui proiect, de obținere a unui grant de cercetare medicală”.

Răspunsul este oferit de către consultantul Marian Ghionu. Acesta recomandă ca, în cazul în care nu este cunoscută sursa de finanțare a proiectului, să se contacteze pentru început Academia de Științe Medicale din România (ASM).

„Începând cu 2007, România contribuie la fondul de cercetare al UE cu un milion de euro. Conform comunicărilor făcute de ASM, în cercetarea medicală sunt două domenii de interes în prezent: epigenetica și celulele stem. Printr-un grant se pot obține între unu și două milioane de euro, și important este ca proiectele propuse să fie viabile și de interes. O altă instituție pe care trebuie să o contactați este Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS). De aici ați putea să aflați mai multe despre FP7. Pe scurt, FP7 este programul european de cercetare care a început la sfârșitul anului 2006 și dispune de o finan-

Foto: europa.eu

Sfaturi de la consultanți pentru finanțarea cercetării medicale și a construcției unei fabrici de cărămizi

țare de 70 miliarde de euro pe o perioadă de șapte ani. Înainte de a face demersul de obținere a informațiilor despre fondurile disponibile, ar trebui să stabiliți cine va fi beneficiarul (unitate medicală, de învățământ, ONG, potențiali parteneri), care sunt domeniile de interes (o listă orientativă), ce cheltuieli se dorește a se acoperi din fondurile nerambursabile.

În cazul în care sursa de finanțare vă este cunoscută și aveți nevoie de consultanță pentru întocmirea cererii, apelați la persoane implicate în elaborarea și implementarea de proiecte finanțate din programe similare. Lista acestora se poate obține de la autoritățile contractante (finanțatorul programului) – majoritatea existând pe internet”. Cealaltă întrebare, privitoare la înființarea unei fabrici de cărămizi, este adresată de un administrator al unei societăți mici, cu putere financiară redusă, care vrea să știe cum poate să-și deschidă o asemenea fabrică: „**Mă interesează să deschid o fabrică de cărămidă și aș**

vrea să știu ce fonduri aș putea obține și cum, având în vedere că nu pot participa cu prea mulți bani și nici cu garanții imobiliare?”.

Consultantul Marian Mocan explică faptul că, pentru astfel de proiecte, finanțare nerambursabilă poate fi obținută prin intermediul a două programe operaționale. „Societățile comerciale pot primi finanțare nerambursabilă pentru proiecte precum cel descris de dumneavoastră prin două programe de finanțare:

■ Programul Operațional Regional – detalii despre acesta puteți obține la www.inforegio.ro

■ Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CCE) – detalii despre program puteți obține la adresa www.minind.ro. Ambele programe sunt finalizate. Programul Operațional Regional a publicat deja Ghidul solicitantului pentru toate Axele, iar pentru POS CCE se așteaptă în curând publicarea documentelor în variantă finală. Pentru a obține finanțare din fonduri publice este necesară o cofinanțare din partea dumneavoastră. În ace-

ste condiții vă recomand să evaluați valoarea investiției pe care intenționați să o faceți și să luați legătura cu mai multe bănci, pentru a vedea în ce măsură vă acordă cofinanțarea pentru proiect.

Probabil, dumneavoastră vă trebuie să asigurați o cofinanțare de până la 50% din valoarea proiectului. În cazul în care nu dispuneți de garanțiile necesare, inițiați discuțiile și cu un Fond de Garantare a Creditorilor.” Consultantul recomandă ca în situația în care se apelează la un astfel de fond să fie făcută această mențiune atunci când se discută cu ofițerul de credit de la bancă.

Notă: euROpeanul vă invită să adresați întrebări despre aspectele care vă interesează, legate de accesarea fondurilor europene. Consultanții colaboratori ai euROpeanului și experții din cadrul autorităților de resort vă vor răspunde cu toate informațiile disponibile. Ne puteți adresa întrebări prin adresa de e-mail și la telefon 021/410.21.10.

ANALIZĂ DE OPINIE

Aura Răducu, Johan Welten: „Autoritățile trebuie să furnizeze un flux de informație clară, coerentă și transparentă”

(urmăre din pagina 1)

Beneficiarii trebuie să evite, în managementul și implementarea instrumentelor structurale, luarea unor decizii de ultim moment în privința documentelor importante sau a organizării procedurilor de licitații publice. Trebuie evitată adoptarea

unor măsuri drastice pe ultima sută de metri în cazul unor proiecte suspectate că au fost implementate greșit.

Regula cheltuirii fondurilor în maxim trei ani de la aprobarea memorandumului de finanțare (faimoasele deadline-uri „n+2” și „n+3”) nu este ușor de îndeplinit, mai ales dacă luăm în considerare faptul că nu se vor accepta nici un fel de derogări. Cei interesați trebuie să înțeleagă regulile importante pentru achiziții. Potențialii beneficiari au nevoie de „ghidurile solicitantului” pentru a ști cum să-și pregătească dosarele. Aceste aspecte trebuie luate în considerare și trebuie accelerat ritmul punerii în mișcare a mecanismelor necesare pentru cheltuirea eficientă a fondurilor structurale. Suntem siguri că România are mulți manageri potențiali care vor fi capabili să propună și să implementeze proiecte pentru a primi finanțare prin fondurile structurale. Este important ca autoritățile publice să furnizeze acestora un flux de informație clară, coerentă și transparentă. Schimbările frecvente în cadrul legislativ de referință sunt în detrimentul unui climat de stabilitate în rândul funcționarilor publici responsabili cu implementarea și monitorizarea proiectelor cu fonduri europene.

Idei de proiecte în dialog online

Se poate finanța construcția unui hotel pe litoralul românesc? Există posibilitatea acordării de fonduri nerambursabile unei societăți producătoare de băuturi spirtoase? Acestea sunt doar câteva din întrebările postate pe grupul de discuții „proiecteue. Comunitatea Fondurilor Europene”.

Adrian Vasilache

Grupul aduce la „masa discuțiilor” atât posibili beneficiari de fonduri europene, cât și consultanți și reprezentanți ai Autorităților de Management, adresându-se în bună măsură tuturor celor interesați de absorbția cu succes a banilor europeni.

O întrebare venită din partea unui posibil beneficiar pune în discuție posibilitatea atragerii de fonduri europene pentru finanțarea unui hotel pe litoralul românesc. Întrebarea acestuia: „Mă interesează dacă există un Program Operațional care să finanțeze construcția unui hotel pe litoralul românesc. Societatea comercială care dorește

construcția hotelului are concesionat pe o perioadă de peste 30 de ani terenul aferent și are ca acționari societăți private 51% și statul 49%”. Consultanții participanți la grupul de discuții au specificat faptul că se poate acorda finanțare, prin Programul Operațional Regional, Axa 5, domeniul de intervenție 5.2, unde se finanțează și „Reabilitarea/modernizarea/extinderea structurilor de cazare și a utilităților conexe”, însă nu pentru construirea unui hotel.

Mai precis, se finanțează de pe o parte modernizarea structurilor de cazare: renovare, reabilitare, extindere, amenajare (interior și fațada, grupuri sanitare, camere / spații pentru persoane cu handicap locomotor), izolare fonică, extindere spații de cazare, modernizare sistem de utilități, amenajare parcare / garaje, iluminat exterior. Pe de altă parte, mai poate primi finanțare și activitatea de dotare a structurilor de cazare cu echipamente specifice (inclusiv echipamente ecologice pentru alimentare cu energie electrică, spălătorie), ascensor etc. Cea de-a doua solicitare viza posibilitatea acordării de fonduri structurale pentru o socie-

tate producătoare de băuturi spirtoase, în scopul realizării unei stații de epurare. Soluția ca un astfel de proiect să fie finanțat prin intermediul Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CCE), Axa Prioritară 1, a fost respinsă de către consultanții și consilierii Ministerului Dezvoltării, care au dat următorul răspuns: Varianta de mai sus nu este posibilă, spun aceștia, deoarece, „instalația de epurare este numai în subsidiar eligibilă pentru finanțare, ca pachet al unei instalații cu scop productiv, având în vedere că obiectivul general este acela de creștere a competitivității; nu puteți demonstra că o instalație de epurare contribuie la acest scop. Este o încercare la limită”. Un alt consultant atenționează că prin POS

CCE nu poate fi finanțată o întreprindere de băuturi spirtoase. Acesta face următoarea recomandare: „Fondul de mediu este soluția optimă, verificați www.afm.ro, vedeți când va fi următorul apel, probabil în februarie 2008, și pregătiți până atunci toată documentația (studiu de fezabilitate, proiect tehnic etc). Fiți la zi cu datoriile pentru Fondul de mediu. Puteți să luați informații de la agenția de protecția mediului din județul dumneavoastră”.

Erată

În legătură cu articolul „Părție cu hopuri la Luna Șes Borșa din milioanele Phare”, apărut în pagina 8 a ediției speciale pentru regiunile Nord-Vest și Centru, facem precizarea că proiectul se derulează în parteneriat între comunitățile din Maramureș și Satu Mare, și nu doar în județul Maramureș, ceea ce a dus la confuzii în referirile la județul partener (Nicolae Bura, fostul președinte al Consiliului Județean Satu Mare, menționarea localității Negrești-Oaș). Redacția face pe această cale cuvenita rectificare.

AGENDĂ

- **15-16 octombrie**, Lisabona, Conferința privind calitatea educației prin intermediul internetului.
- **15-17 octombrie**, președintele Parlamentului European, Hans Gert Poettering, efectuează o vizită oficială în România.
- **16 octombrie**, București, European Development Days: dezbateri privind contribuția

Foto: europa.eu

României la îndeplinirea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului. Evenimentul, care este inițiat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Comisia Europeană, va avea loc simultan și în alte 11 capitale europene. La București, evenimentul este organizat de FDSC în colaborare cu World Vision România și Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Dezvoltare.

- **16 octombrie** – Data de la care rămân definitive candidaturile pentru Parlamentul European depuse la Biroul Electoral Central.

- **26 octombrie** – Începerea campaniei electorale pentru alegerile europarlamentare

- **17 - 18 octombrie** – Curs la Camera de Comerț și Industrie a României: Analiza de risc pentru operatorii economici care accesează fonduri rambursabile și nerambursabile, efectuează livrări sau prestează lucrări în străinătate, cu plata pe credit negarantat sau în alte condiții, cu risc major de neplată. Lector: prof. univ. dr. Andrei Dobrescu.

Foto: ccir.ro

- **22 - 26 octombrie** – Curs la Camera de Comerț și Industrie a României: Modalități de accesare, de către operatorii economici (inclusiv IMM-uri), autoritățile publice și ONG-uri, a finanțărilor nerambursabile în cadrul Programului Operațional Sectorial – Dezvoltarea Resurselor Umane, în perioada 2007-2013. Scrierea și managementul proiectelor. Lector: dl. Pavel Mărculeț, director general OMICRON Consulting Informații suplimentare: aurora.davidel@ccir.ro.

- **29 - 31 octombrie** – Curs la Camera de Comerț și Industrie a României: Puncte-cheie în completarea unei cereri pentru a obține finanțare din fonduri structurale și identificarea celei mai potrivite surse de finanțare pentru IMM-ul/ONG-ul pe care îl conduceți. Scopul cursului este de a-i familiariza pe participanți cu formatul unei cereri de finanțare utilizate pentru atragerea de fonduri europene, precum și cu regulile ce trebuie avute în vedere atunci când se completează o astfel de cerere. Informații suplimentare: aurora.davidel@ccir.ro.

FOTOGRAFIA EDIȚIEI
- CONCURS -

„Fabricat în UE”, utilizat în România. Autor: Silvia Vrinceanu Nichita

În locul fotografiei de mai sus se poate afla una trimisă de tine. Surprinde o imagine sugestivă pe teme europene. Fotografii origi-

nale, revelante pentru tematica propusă, vor fi publicate în paginile ziarului **euROpeanul**, în urma evaluării echipei editoriale. Dintre

fotografiile publicate, una va fi premiata. Așteptam cât mai multe propuneri pe e-mailul redacției: europa@chelgate.ro.

Mituri despre finanțările europene

euROpeanul încearcă să demonteze percepțiile greșite și deformate despre finanțările de la Uniunea Europeană, în special despre Fondurile Structurale și de Coeziune.

Mit: Nu pot fi accesate fonduri structurale fără ajutorul unui consultant.

Realitate: Răspunsul la întrebarea „pot să mă descurc fără consultantă plătită?” poate avea două variante valabile, chiar dacă opuse. Pe de o parte, cele mai multe recomandări indică alegerea unei variante care să implice și un consultant. Este varianta cea mai logică, mai ales din punctul de vedere al unei companii cu manageri foarte ocupați, în cazul unei ONG fără resurse pentru a angaja permanent o persoană care să se ocupe de pregătirea unui proiect, în cazul unei autorități publice fără experiență și resurse umane suficiente. De partea cealaltă, în niciun ghid al solicitantului nu scrie că angajarea consultantilor ar fi obligatorie sau măcar recomandabilă. Regulile europene pentru obținerea de finanțări și

Foto: Royer

pentru achiziții publice sunt complicate, dar o persoană atentă, motivată și dispusă să învețe va putea să realizeze ceea ce face un consultant, chiar dacă acesta, având mai multă experiență, va reuși mai ușor.

Mit: Bani primiti ca urmare a acceptării unui proiect pentru Fonduri Structurale mă vor ajuta să pornesc proiectul, urmând să aduc cofinanțarea după primirea banilor de la bancă.

Realitate: După câștigarea unui proiect de finanțare, în cazul în care organizația dumneavoastră nu are destui bani

lichizi pentru a demara un proiect, este nevoie să apelați la ajutorul unei bănci. Bani europeni nu vor începe să vă intre în conturi decât sub forma deconturilor de cheltuieli deja realizate. Acest lucru va reprezenta o problemă în special în cazul majorității ONG-urilor, care nu numai că nu dispun de numerar pentru inițierea proiectelor, dar întâmpină greutăți și în obținerea creditelor, fiind dificil să demonstreze băncilor că sunt solvabile. Urmează ca autoritățile să identifice soluții pentru acest tip de probleme.

Adrian Lungu

O publicație editată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor

ISSN: 1842-6093

Adresa:
euROpeanul
str. Dr. Romniceanu nr. 7, sector 5, București
europa@chelgate.ro

Un proiect:

Redactor-șef: Ioana Morovan
Secretari generali de redacție:
Costin Ionescu, Adrian Lungu

Redactori: Dragoș Comache, Anda Georgescu, Camelia Moga, Adrian Vasilache, Vlad Tețibașu, Ana-Maria Barbu, Adina Popescu, Liliana Niță

Editori colaboratori: Cristian Pantazi, Dan Tăpălagă

Consultanți fonduri structurale:
Ciprian Nicolae, Aida Catană

Correspondenți locali: Eugen Măruță (Târgu-Jiu), Oana Burghelă (Iasi), Gabriela Popa (Brăila), Innes Radu, Attila Biro (Cluj)

Editor foto: Dan Popescu

Fotoreporter: Dan Popescu, Petrică Pavel

Management proiect:
Manuela Preoteasa, Alexandru Lăzescu

Coordonator proiect MDLPL: Iulia Munteanu
Colaboratori din partea MDLPL:
Raluca Stroie, Roxana Savin

Coordonator proiect: Mirela Meită

Secretariat proiect: Diana Moroiuanu

DTP: Dan-Petru Petrici

Corector: Carmen Lungu

Tipar: Marinex Print

Partener de conținut: www.hotnews.ro

Notă: opiniile exprimate în „euROpeanul” aparțin echipei redacționale și nu exprimă, în mod necesar, poziția oficială a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor.

TEST

Crezi că știi totul despre fondurile structurale și de coeziune?

1. Coordonatorul național al asistenței nerambursabile acordate de Uniunea Europeană este:

- Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
- Agencia de Plăți și Intervenție în Agricultură
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor

2. Programul Operațional Regional are o componentă de mediu?

- Nu.
- Da, Axa prioritară 4, domeniul major de intervenție 4.2 „Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități”
- Încă nu s-a luat o decizie în acest sens.

3. Organismul intermediar pentru energie este:

- Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
- Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
- Ministerul Economiei și Finanțelor.

Răspunsuri pentru întrebările din nr. 3:

- Regula N+2 / N+3 se referă la efectuarea angajamentelor de plată asumate pentru anul N, pentru un program de finanțare, până la sfârșitul celui de-al doilea sau al treilea an. **2.** Programul operațional Asistență Tehnică poate fi accesat numai de către autoritățile și instituțiile publice implicate în gestionarea fondurilor.

Adrian Lungu

Urmăriți numărul viitor pentru a afla răspunsurile corecte.

MDLPL mulțumește pentru sprijinul acordat în distribuirea ziarului **euROpeanul** următorilor parteneri:

CFR Călători, METROREX, Aeroportul Internațional „Henri Coandă”, TAROM, camerele județene de comerț, consiliile județene, prefecturile, ADR-uri, centrele „EUROPA”